

למידה עמוקה

Deep Learning

מיקי אלעד
מדעי המחשב - הטכניון

אז על מה מדובר ?

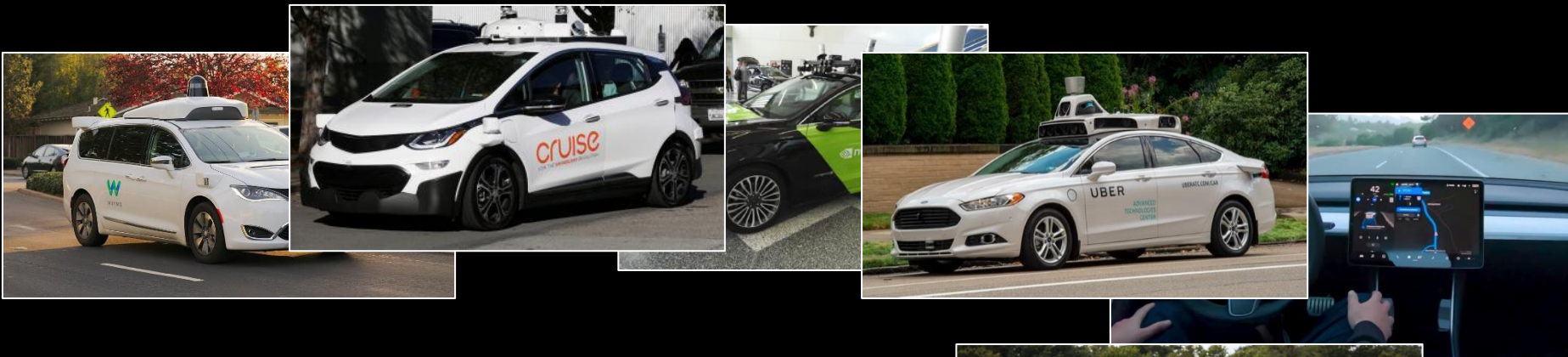
מהפיכה !

זו אחת המהפכות הטכנולוגיות
החשובות ביותר בעת האחרונה
והיא צפויה להשפיע על כולנו ובמגוון אופנים

אז מה זה "למידה עמוקה" ?

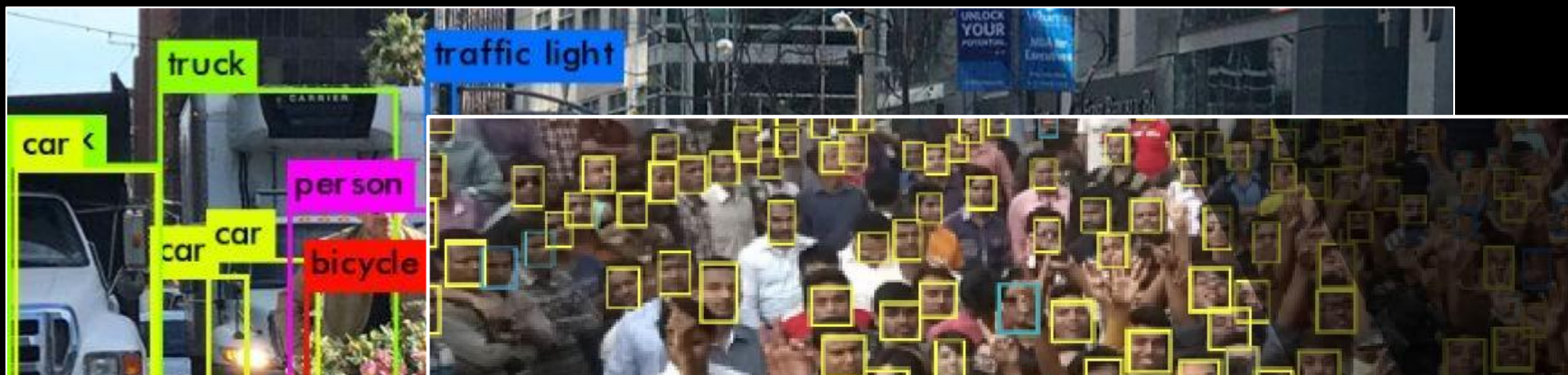
נתחיל ע"י הצגת כמה דוגמאות
לחדירה של תחום זה והשפעתו

נהיגה אוטונומית

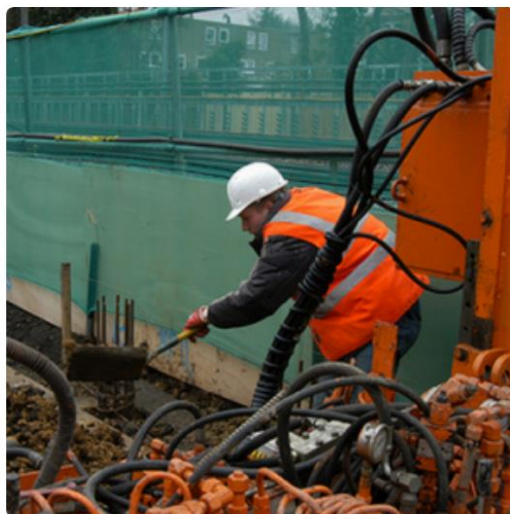

תאונות דרכים
עמידת שוקקים
מציאות מנייה
בעלות על שוק

זיהוי עצמים בתמונות

"man in black shirt is playing guitar."

"construction worker in orange safety vest is working on road."

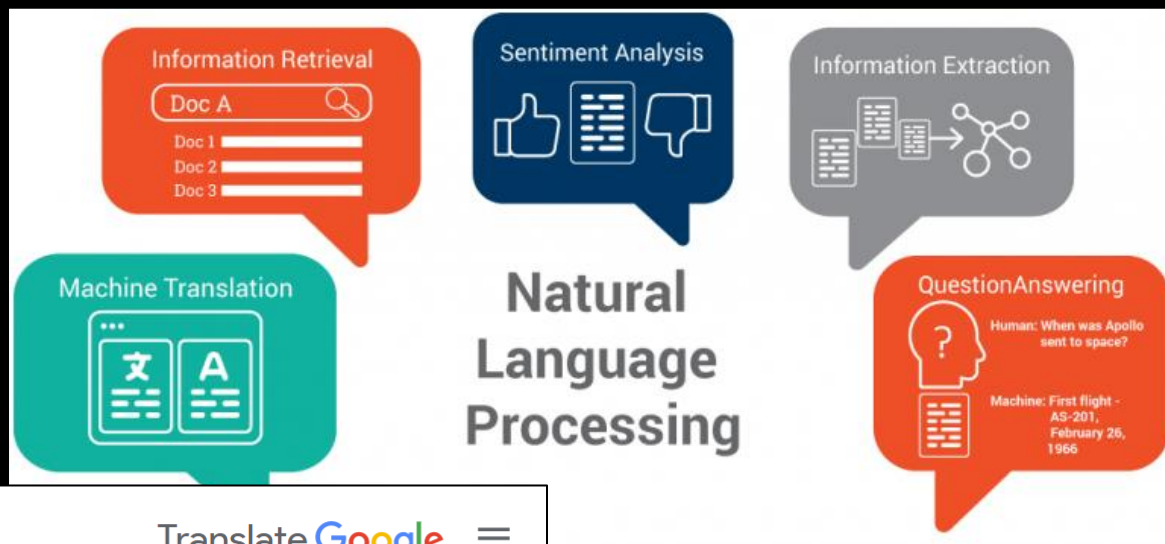
"two young girls are playing with lego toy."

ניתוח טקסט ותרגום

תרגום סימולטני

Translate Google

Spanish Arabic **Hebrew** Detect Language ⇌ English Spanish Arabic Translate

עברית עברית

Translate your text here

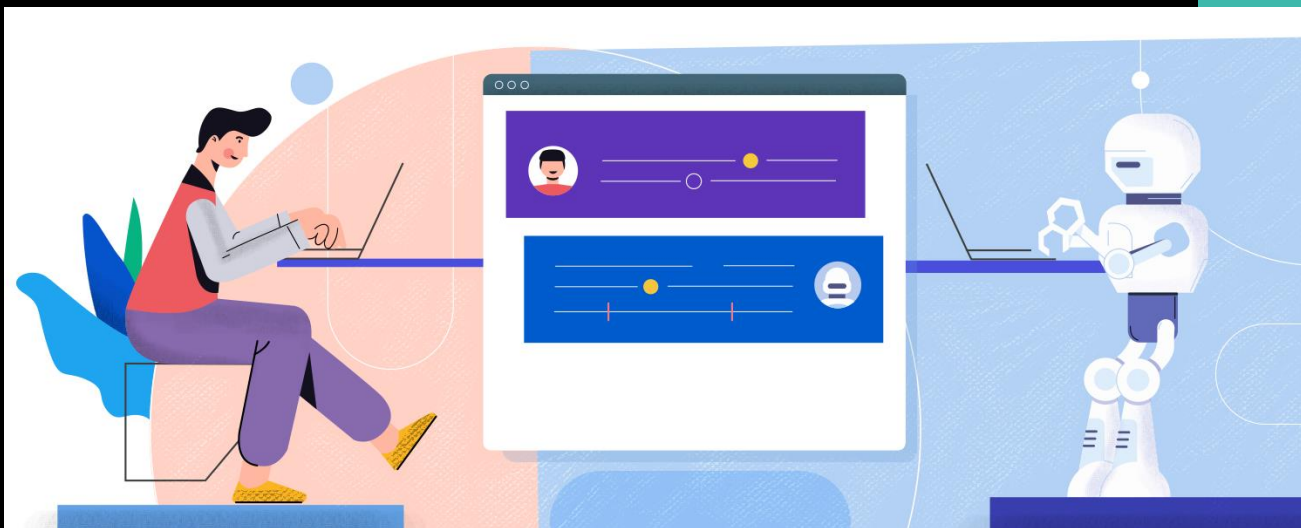
שלום לכולם, היום נדבר על מהפיכת
הלמידה העמוקה והשפעתה על חיינו

Hello everyone, today we will talk
about the profound learning
revolution and its impact on our
lives. 🔊

Translations by Microsoft® Translator

ניהול שיחה אוטומטי

- האם מחשב יוכל לנהל שיחה (ע"י טקסט) עם אדם מבלי להיחשף ככזה? זהו **מבחן טיורינג** לאינטליגנציה
- כיום, בוטים עושים זאת, והם חלק מחיינו בשירות לקוחות, בשירותי רפואה, שירותי בנקאות, ועוד ...

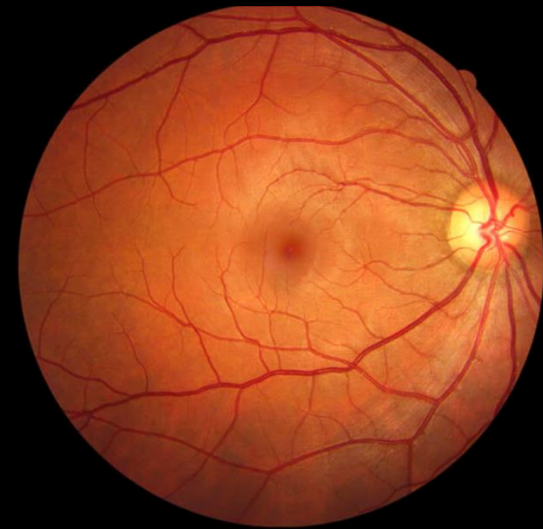

אבחון מחלות

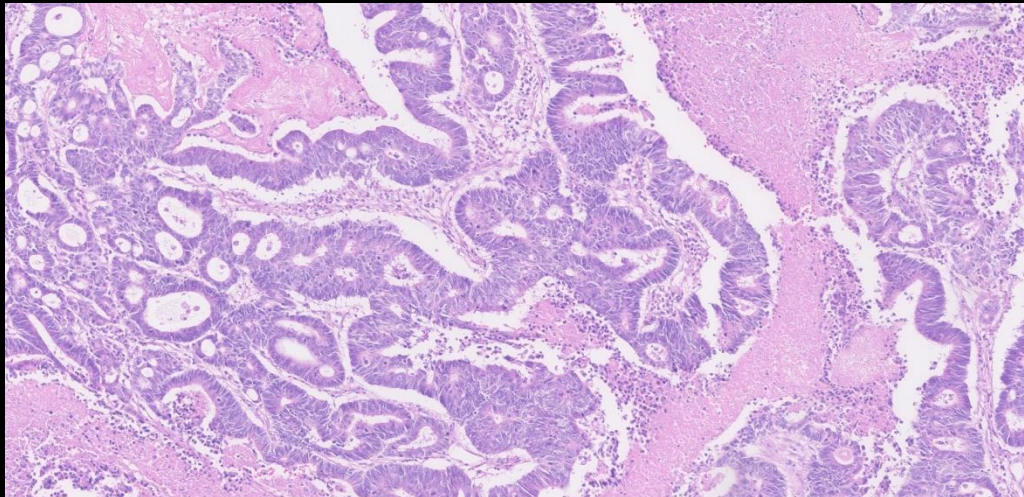

סטנפורד:
אבחון נגעים
בעור כסרטניים

Google-Brain: ניבוי
סיכונים לאירוע לבבי או
מוחי מתמונת הרשתית

BIDMC:
זיהוי גידולים
ברקמות פתולוגיה

יצירת אומנות

Turner

Van Gogh

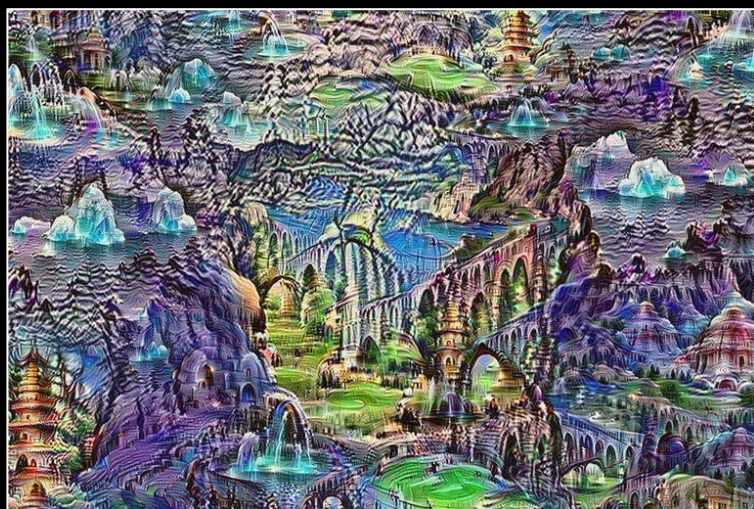
Munch

יצירת יש-מאין

thispersondoesnotexist.com

תוכנה
מבוססת
למידה עמוקה
יכולה לייצר
מוזיקה,
תמונות, טקסט
או וידאו

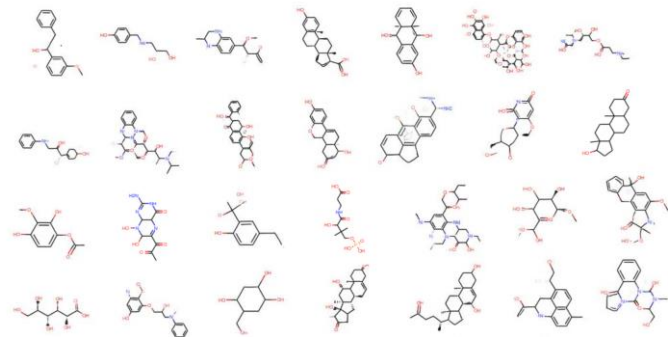

ומה עוד ?

Molecule synthesis using AI

Step by step guide to use GAN in search for new drugs and materials

Neeraj jain Sep 25, 2019 · 6 min read

07/02/2021 Mathematics

Using AI and computer automation, Technion researchers have developed a "conjecture generator" that creates mathematical conjectures, which are considered to be the starting point for developing mathematical theorems.

Using AI and computer automation, Technion researchers have developed a "conjecture generator" that creates mathematical conjectures, which are considered to be the starting point for developing mathematical theorems. They have already used it to generate a number of previously unknown formulas. The study, which was published in the journal Nature, was carried out by undergraduates from different faculties under the tutelage of Assistant Professor Ido Kaminer of the Andrew and Erna Viterbi Faculty of Electrical Engineering at the Technion.

רפואה – אבחנה אוטונומית, תכנון

תרופות, מחקר גנטי

איכות חיים – מערכות המלצה, סייע

וירטואלי, רבוטיקה

בטחון ואבטחה – צילום ומעקב, איסוף

וניתוח מודיעין

בנקאות – מסחר אלקטרוני,

גילוי רמאויות באשראי

תחבורה – ייעול תחבורה

ציבורית, נהיגה אוטונומית

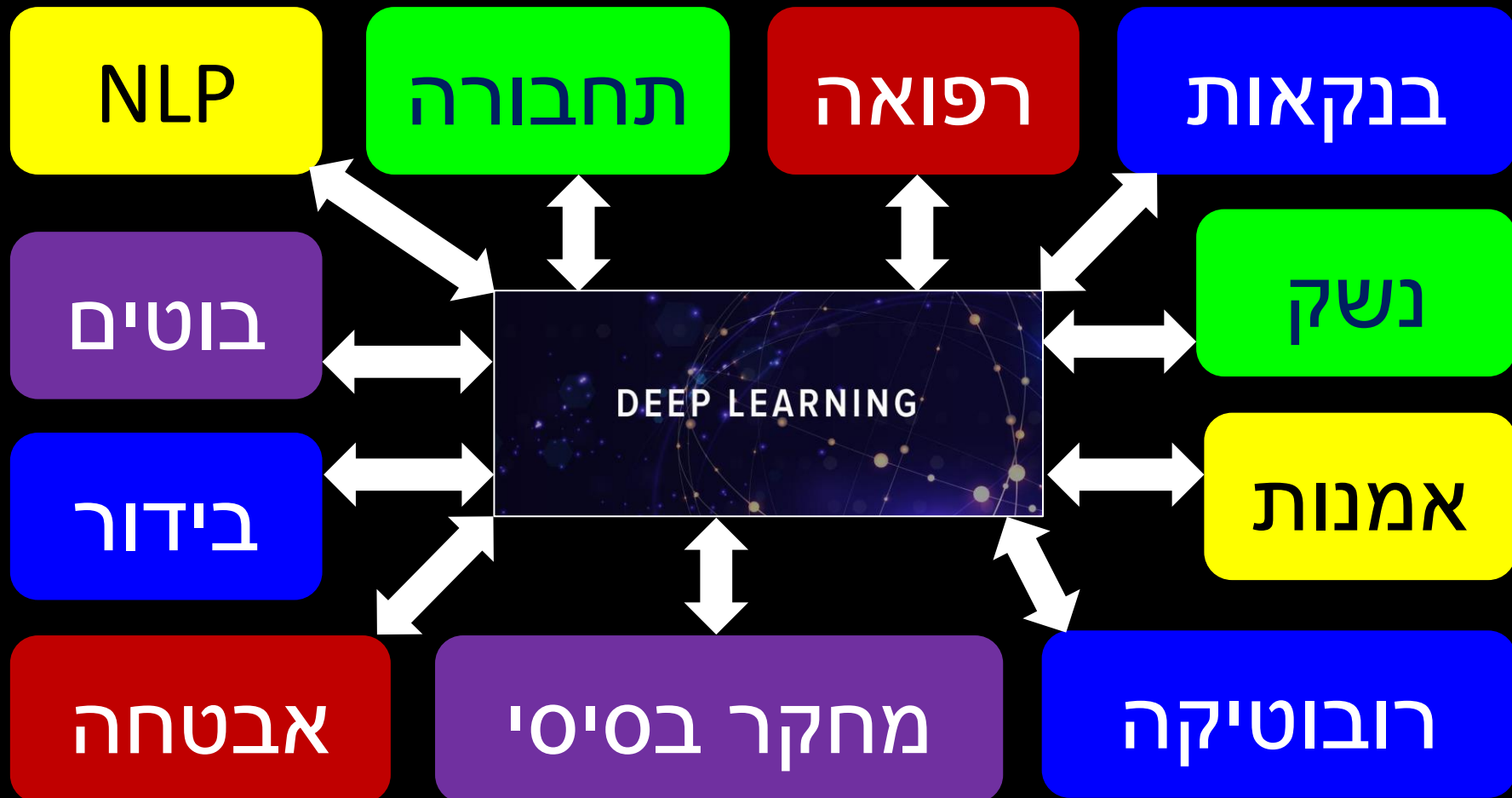
בידור – משחקי מחשב, סרטים

מחקר בסיסי – פיזיקה,

ביולוגיה, כימיה

אכן מהפיכה !

למידה עמוקה

כל אלה והרבה דוגמאות נוספות נשענים על הטכנולוגיה הקרויה

למידה עמוקה

אגב: התחום פופולרי וזוכה למגוון שמות אחרים כמו

מהפיכת ה-AI (Artificial Intelligence)

או

מהפיכת המידע

סיפורו של התחום

למידה עמוקה ?

אז מה זה בדיוק?

מהיכן זה בא?

ויותר חשוב – לאן זה מתקדם?

אז הנה הדבר המפתיע:

זה היה כאן איתנו כבר בשנות השישים
ואף אחד לא עמד על שעומד להתרחש

חקר המוח האנושי

זה כבר עשרות שנים שחוקרים מייחלים
להבין את דרך פעולתו של המוח האנושי
ולהציע מערכת הנדסית שתחקה
אותו – מכונה שתקבל מידע
ותלמד ממנו על העולם עד
לרמה שהיא תוכל להסיק
מסקנות בעצמה

נשמע מסובך, נכון?

מסתבר שזה יכול להיות
יותר פשוט ממה שחשבנו

חקר המוח האנושי

החוקרים בזירה זו מתחלקים לשניים

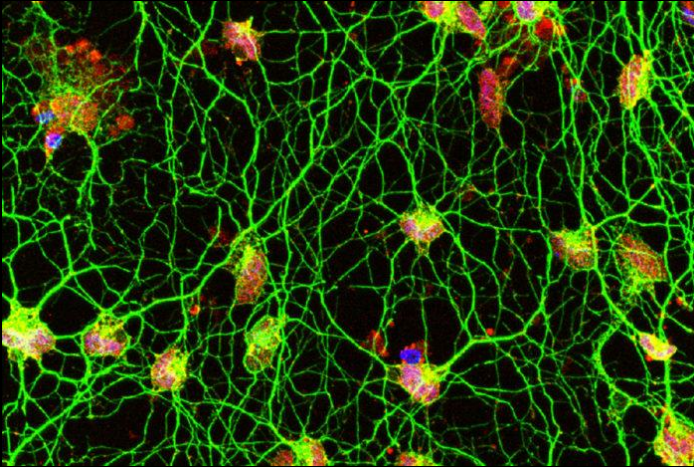

מדענים שלהם אין עניין
בביולוגיה והם רוצים לפתור
בעיות הנדסיות בדרכים יעילות

מדענים שבאים לעניין מתוך
רצון לעסוק בחקר המוח
ולהבין את דרכי פעולתו

הסיפור שלנו מתמקד בקבוצה השניה
כי היא זו שמובילה את המהפכה העכשווית

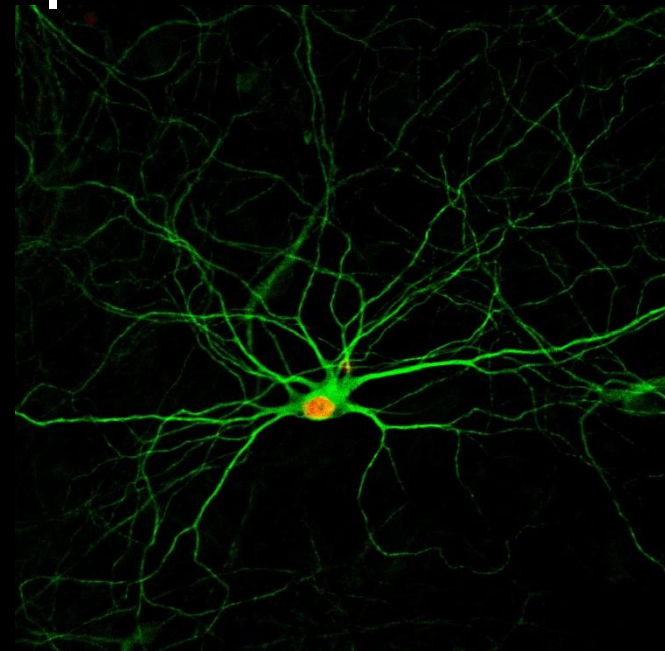
הרעיון הבסיסי ?

המוח בנוי כרשת של נוירונים רבים (10^{11}) שמקושרים ביניהם. כל נוירון הוא תא בודד וטיפש, אך לרשת כולה מתפתחת יכולת מדהימה של פתרון בעיות מורכבות

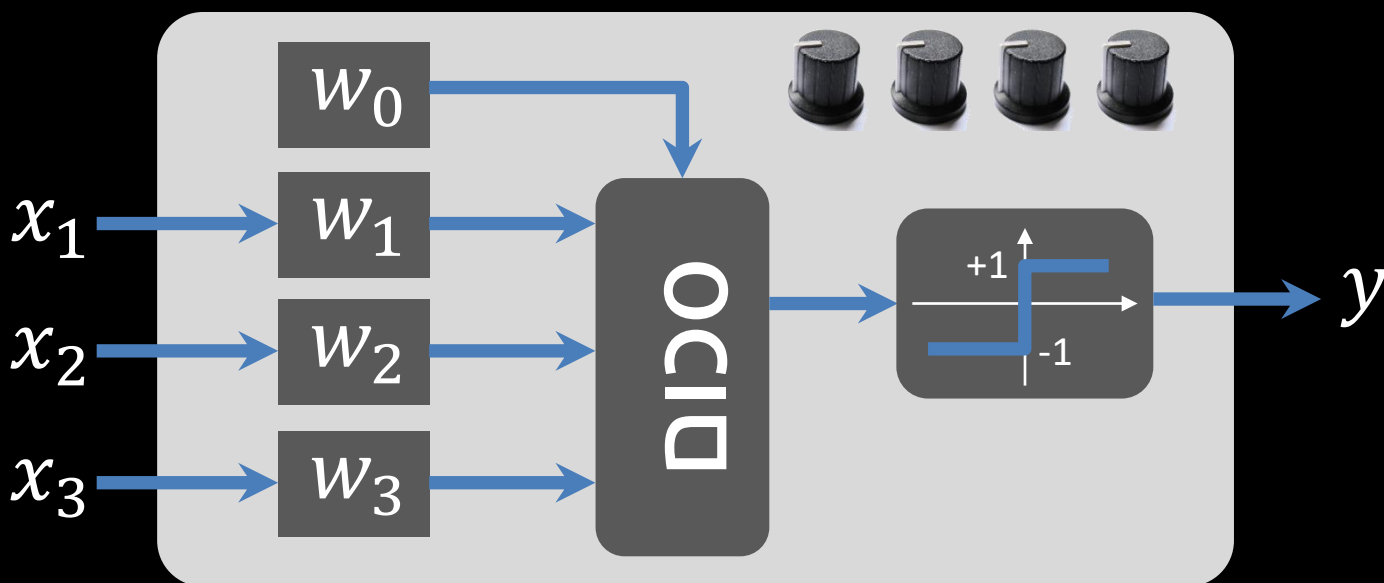
השאלה שמדענים עסקו בה היא:

האם נוכל להציע מקבילה
דומה מעולם ההנדסה
בעלת יכולות דומות?

שנות השישים

בשנות השישים הוצע מענה לשאלה זו, כשאבן הבניין היא הפרספטרון (אנו נקרא לזה גם "נוירון")

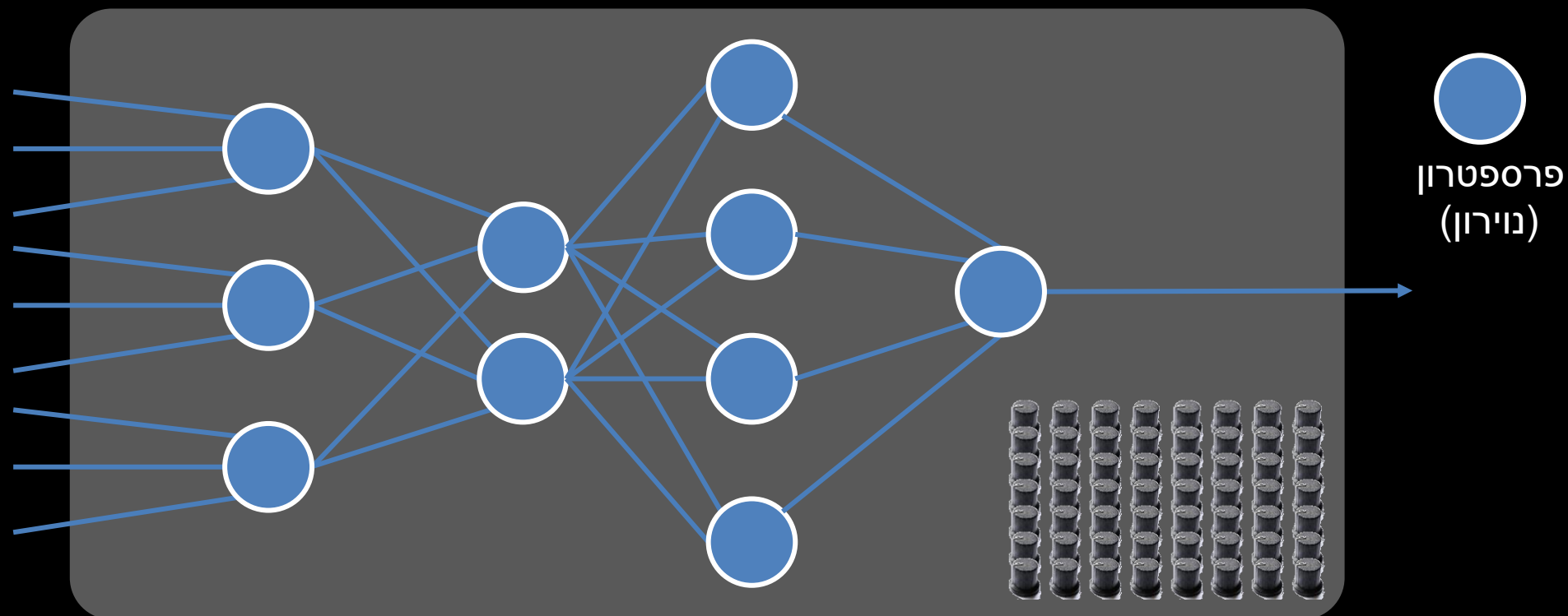
Frank Rosenblatt

$$y = \text{sign}\{w_0 + w_1x_1 + w_2x_2 + w_3x_3 + \dots\}$$

מכונה זו מבצעת ממוצע משוקלל של הכניסות והפעלת סף על התוצאה

שנות השישים

המחשבה היתה שרשת של אלמנטים כאלו שמחוברים זה לזה
(Feed-Forward) תוכל ליצור מערכת מורכבת ועשירה ביכולות

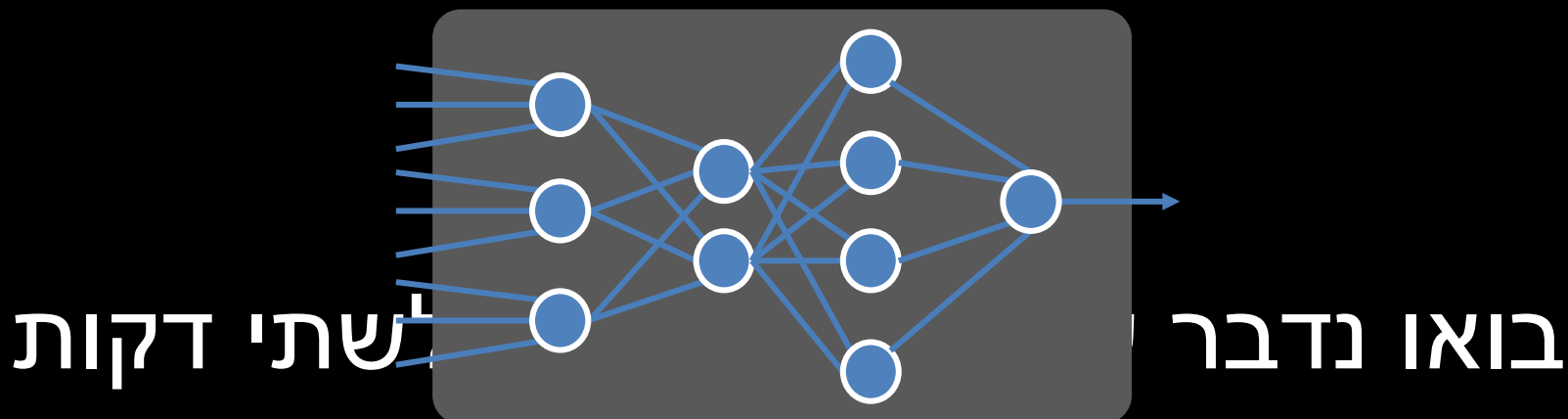
ניסו מגוון דברים בסיסיים עם רשתות כאלה, זה לא הצליח במיוחד
ואף הציף בעיות שונות, ולכן עזבו זאת

שנות השמונים

בשנות השמונים חזרו לנושא, חמושים בכלים עשירים וחזקים יותר (כמו אלגוריתם ה-backpropagation) והפעם ניסו

ללמד את הרשתות

לבצע משימות סיווג והחלטה

למידת מכונה ב-2 דקות

אנא הסתכלו בתמונה הבאה ואימרו

"האם זה **גבר** או **אשה**?"

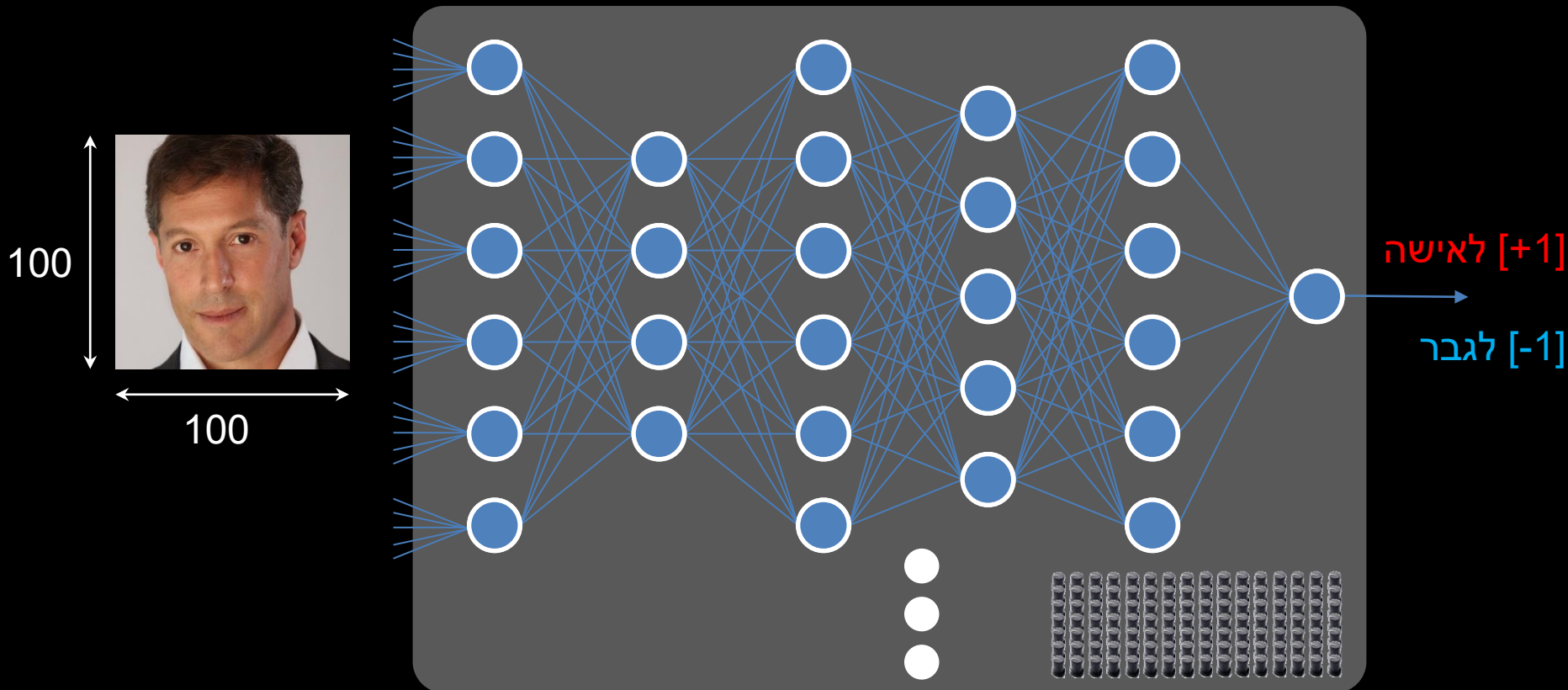

רוב הסיכוי שאקבל מכם תשובה נכונה.

האם נוכל ללמד רשת נוירונים לענות על שאלה כזו?

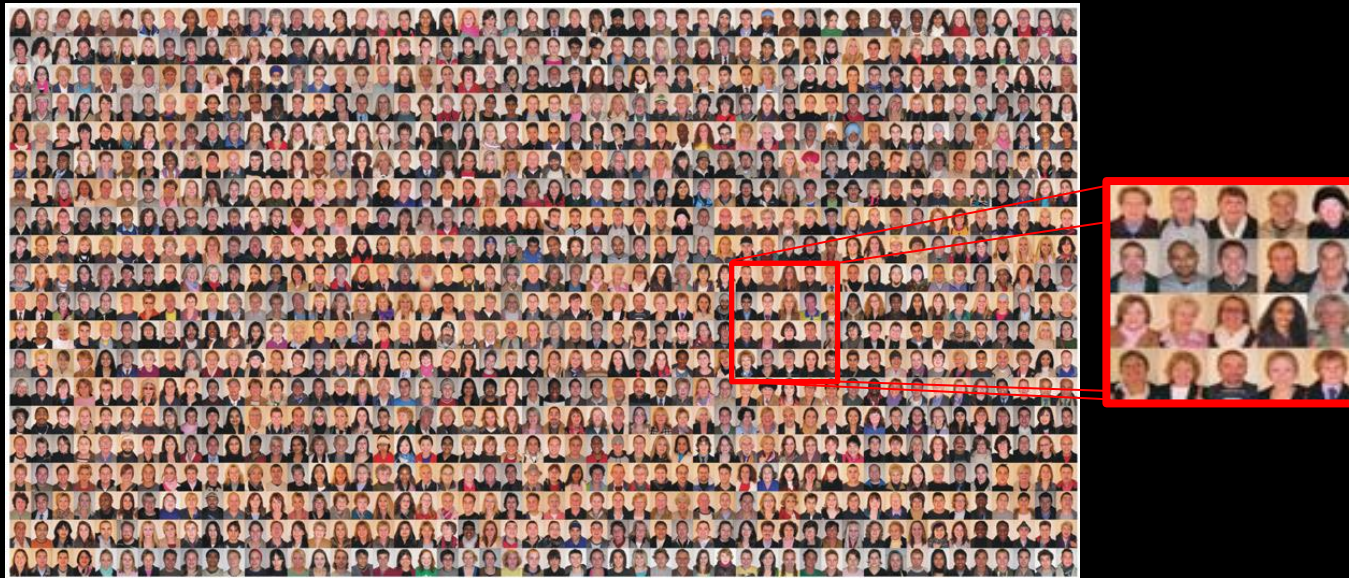
למידת מכונה ב-2 דקות

המשימה שלנו היא לבנות רשת שבכניסתה תוכנס תמונה (שאיננה אלא אוסף מספרים), אוסף הנוירונים יעשה כל מיני חישובים ולבסוף יוציא במוצא $[+1]$ לאישה ו- $[-1]$ לגבר

למידת מכונה ב-2 דקות

אימון: נאסוף תמונות פנים רבות של גברים ונשים (עם סיווגם)
ו-"נכוון את פרמטרי הרשת" כך שיזוהו נכון

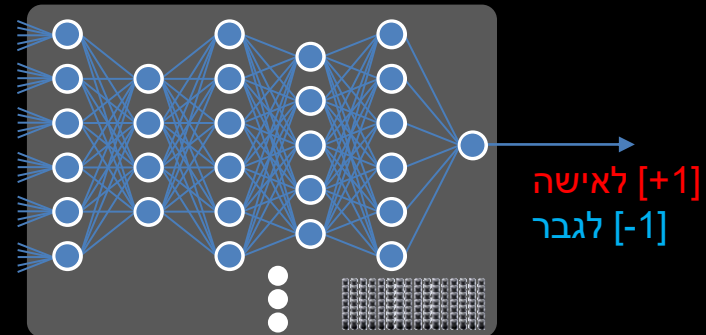
בדיקה: כשהאימון הסתיים, נוכל להזין תמונות חדשות לרשת
והיא תנפיק ניבוי של המצולם – גבר או אשה. אם הדיוק
על תמונות אלה גבוה נאמר כי יש "יכולת הכללה טובה"

למידת מכונה ב-2 דקות

בואו נדבר מעט יותר על "כוונן פרמטרי הרשת"

זהו תהליך הלמידה שבו משתמשים בדוגמאות
על מנת לאמן את רשת הנוירונים להגשים את משימתה

1. נניח שלרשת שלנו יש 50,000 כפתורים והמשימה היא לכוונן להשגת דיוק מירבי
2. ניקח את הרשת שבידינו ונזין לה את כל הדוגמאות (נניח 10,000) ונמדוד את דיוקה עבורן – נניח שהתקבל 15% כלומר 1,500 פרצופים סווגו נכון

למידת מכונה ב-2 דקות

בואו נדבר מעט יותר על "כוונן פרמטרי הרשת"

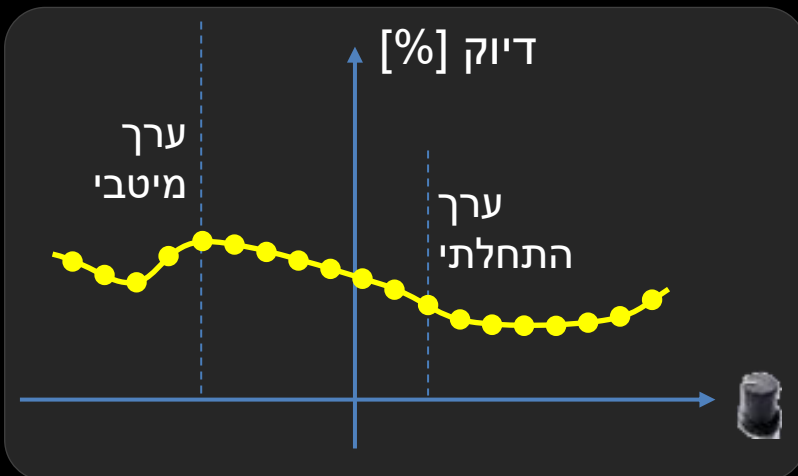
זהו תהליך הלמידה שבו משתמשים בדוגמאות על מנת לאמן את רשת הנוירונים להגשים את משימתה

3. נבחר את כפתור מס' 1 ברשת ו-"נשחק איתו", כלומר נשנה אותו ונמדוד את הדיוק בתלות בערכו, ונקבל את הגרף הבא:

4. נקבע את כפתור זה על ערך ש"סוחט" את הדיוק המירבי.

5. נחזור על כל תהליך זה שוב ושוב ... ושוב לכל כפתור ובמחזורים שלמים של סריקה

6. בהדרגה, ביצועי הרשת ישתבחו עוד ועוד עד לנגיע לנקודה שבה כל שינוי של כל כפתור רק גורע – זה הזמן לעצור ולהצהיר על סיום האימון

למידת מכונה ב-2 דקות

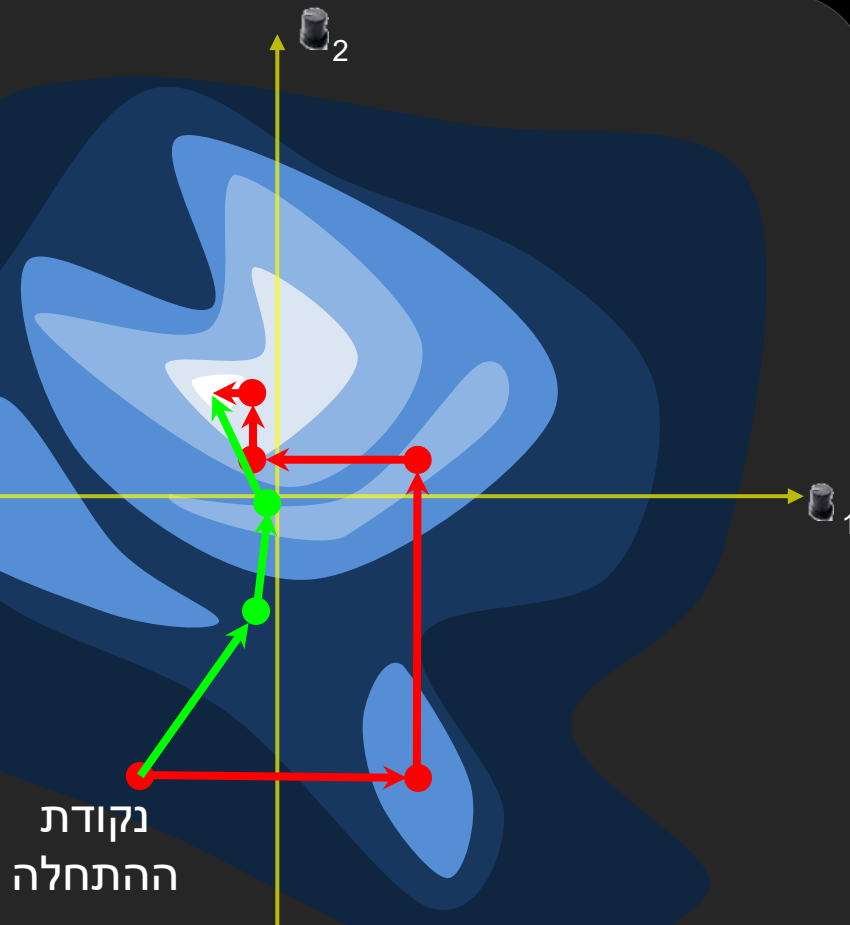
□ מה עשינו בתהליך אימון זה? חיפשנו תצורה של ערכי הכפתורים שתביא לדיוק מקסימלי, כלומר פתרנו בעיית אופטימיזציה

□ התהליך שתואר זה עתה מוכר בשם אלגוריתם ה- **Coordinate Ascent** והנה המחשה שלו בדו-מימד

□ לא ככה מאמנים באמת. אז מה עושים בפועל?

□ משתמשים באלגוריתם אחר שנקרא **Steepest Ascent** - שיטה שדורשת חישוב נגזרת

□ ה- **Backpropagation** שהוזכר קודם נועד לאפשר חישוב נגזרת על רשת עמוקה

חזרה אל שנות השמונים

בשנות השמונים כל זה היה ידוע, ולימוד באופן זה רשתות
נוירונים למגוון בעיות סיווג. הבעיות שבהן נתקלו כללו

– ביצועים בינוניים

– תחרות קשה מצד שיטות למידה אחרות (SVM)

– חוסר "אלגנטיות" מתמטית

– צריכת חישובים גדולה מידי

ושוב נכנס התחום לתרדמה, ואף סבל מ...

רתיעה אגרסיבית

נעבור לשנות האלפיים

הנושא חזר לשולחן בשל כמה חוקרים עקשניים

Yan LeCun

Geoffery Hinton

Yoshua Bengio

אלא שהפעם הניסויים הובילו לתוצאות מעולות
למה? מה השתנה?

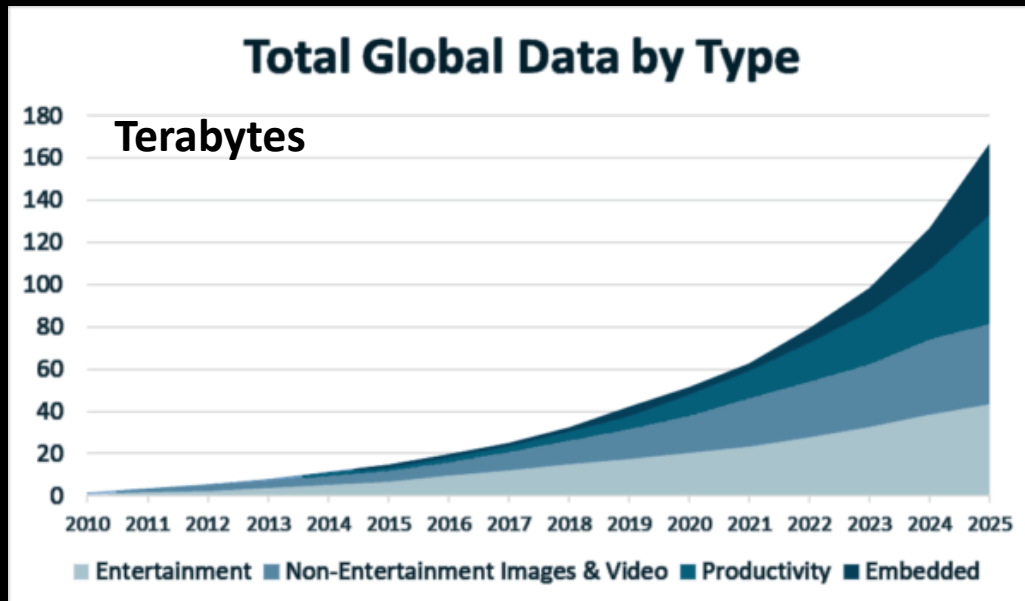
אז מה השתנה ?

קרו שני דברים דרמטיים שאינם
קשורים בהכרח ללמידה עמוקה:

1. **כמות המידע גדלה פלאים**, בשל האינטרנט, המצלמות

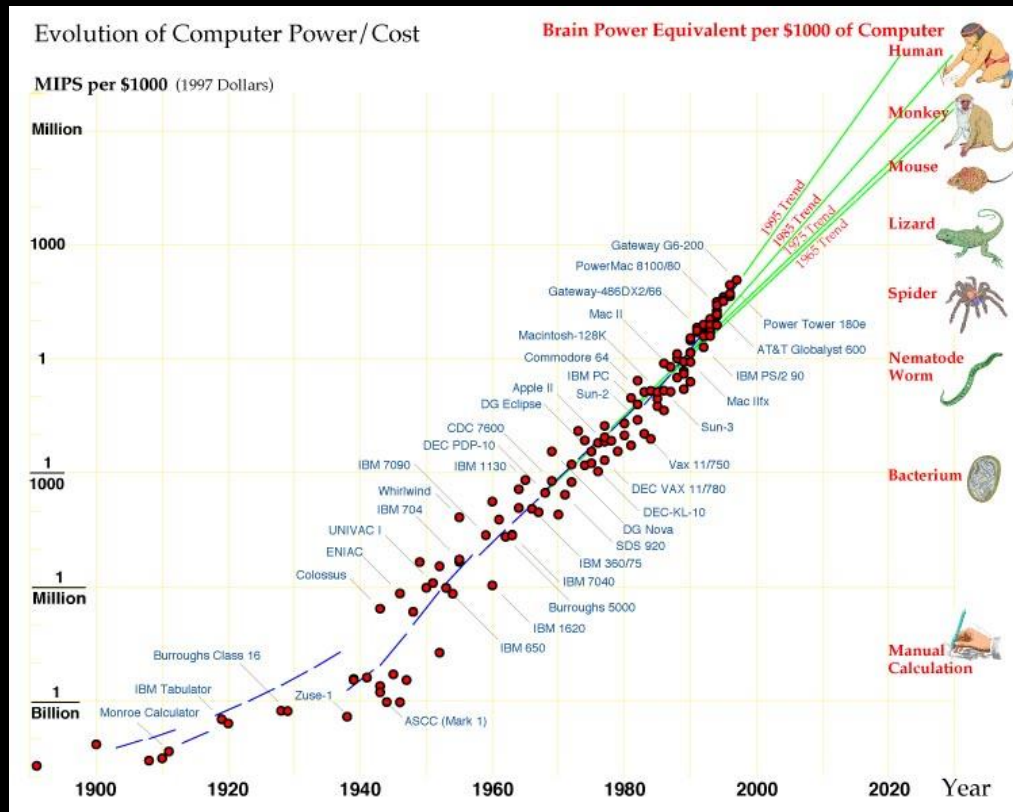
הדיגיטליות, ובעיקר
בשל יכולת האגירה
המשתפרת

בשנות ה-80 זיכרון
מחשב נמדד ב-kB
ואילו בשנות ה-2000
זה הומר ב-GB
(פי מיליון)

אז מה השתנה ?

קרו שני דברים דרמטיים:

2. מחשבים השתפרו

מאוד ביכולות
החישוב שלהם

מחשב קונוונציונלי בשנת
2000 היה נחשב כמחשב-על
בשנות ה-80!

תכנית מחשב שדרשה זמן
ריצה של שנה שלמה יכולה
להתבצע כיום בחצי דקה !!!

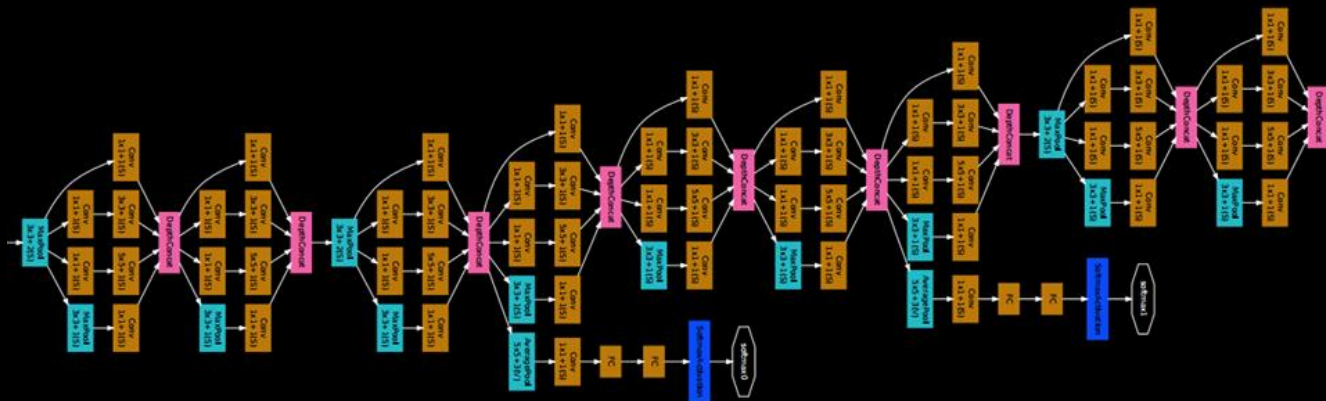
מה קרה בשנות האלפיים

וכך, כשחזרו ואימנו רשתות לפי אותם עקרונות אבל

1. עם כמות מידע לאימון גדולה פי אלפים

2. עם שימוש במחשבים חזקים המהירים פי אלפים ויותר מקודמיהם, ו-

3. תוך שימוש ברשתות עם הרבה שכבות (ולכן השם "למידה עמוקה")

הרשתות הלומדות הגיעו לרמת ביצוע
מעולה וחסרת תחרות

נקודת המפנה

ImageNet Classification with Deep Convolutional Neural Networks

Alex Krizhevsky
University of Toronto
kriz@cs.utoronto.ca

Ilya Sutskever
University of Toronto
ilya@cs.utoronto.ca

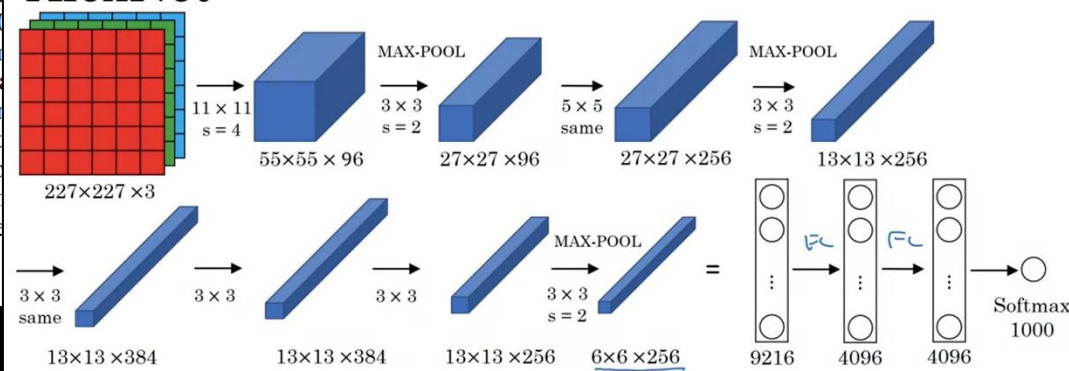
Geoffrey E. Hinton
University of Toronto
hinton@cs.utoronto.ca

Abstract

We trained a large, deep convolutional neural network to classify the 1.2 million high-resolution images in the ImageNet LSVRC-2010 contest into the 1000 different classes. On the test data, we achieved top-1 and top-5 errors of 37.5% and 17.0% which is considerably better than the previous state-of-the-art. Our network consists of five convolutional layers, some of which are followed by max-over-time/pooling layers, and three fully-connected layers with a final 1000-way softmax. To make training faster, we used non-saturating neurons and a very efficient implementation of the convolution operation. To reduce overfitting in the training layers we employed a recently-developed regularization method called dropout that proved to be very effective. We also entered a variant of our network in the ILSVRC-2012 competition and achieved a winning top-5 test error rate of 26.2% compared to 26.2% achieved by the second-best entry.

הרגע המכונן בו כבר
הובן שרשתות נירונים
עמוקות מביאות
מהפיכה הוא מאמר
זה משנת 2012

AlexNet

המצב כיום

התעשייה חוגגת !

שפע של בעיות שנדמו כלא פתירות זכות לטיפול יעיל וקל
ואף מראות הצלחה כבירה, ובלבד שייאסף מספיק
מידע לאימון הרשת. זה נוגע במגוון תחומים שכבר הזכרנו

Google
Tensor Processing Unit

אנקדוטה: Google

- Google Research → Google AI
- פיתוח תוכנת ה-TensorFlow
- פיתוח חומרת ה-TPU
- כמות עצומה של פרויקטים שבהם למידה עמוקה מהווה את עמוד השדרה המרכזי

TensorFlow

התעשייה חוגגת !

מי עוד במשחק?

התעשייה חוגגת!

מי עוד במשחק?

ISRAEL'S ARTIFICIAL INTELLIGENCE STARTUPS

\$3.2B

TECHNOLOGIES

\$310M

Image/Video Recognition	Data Science & Enablers	Speech & Text	Chatbots & Assistants	Security & Other

SECTORS

\$100M

Shopping	Agritech	Cleantech	Education/Legal/Sports	Social, Travel & Other

INDUSTRIAL

\$113M

AUTOMOTIVE

\$35M

Maintenance	Optimization	Security & Robotics	Other	Autonomous	Security	Other

ENTERPRISE

\$1.1B

Security	Internal Data & Intel	Development & IT	Support & Other

HEALTHCARE

\$240M

Imaging	Diagnostics	Monitor	Analytics & Insights	Assistant	Discovery & Other

FINTECH

\$261M

Trading & Investing	Market & Insights	Insurance & Fraud	Personal & Other	Sales & HR

MARKETING

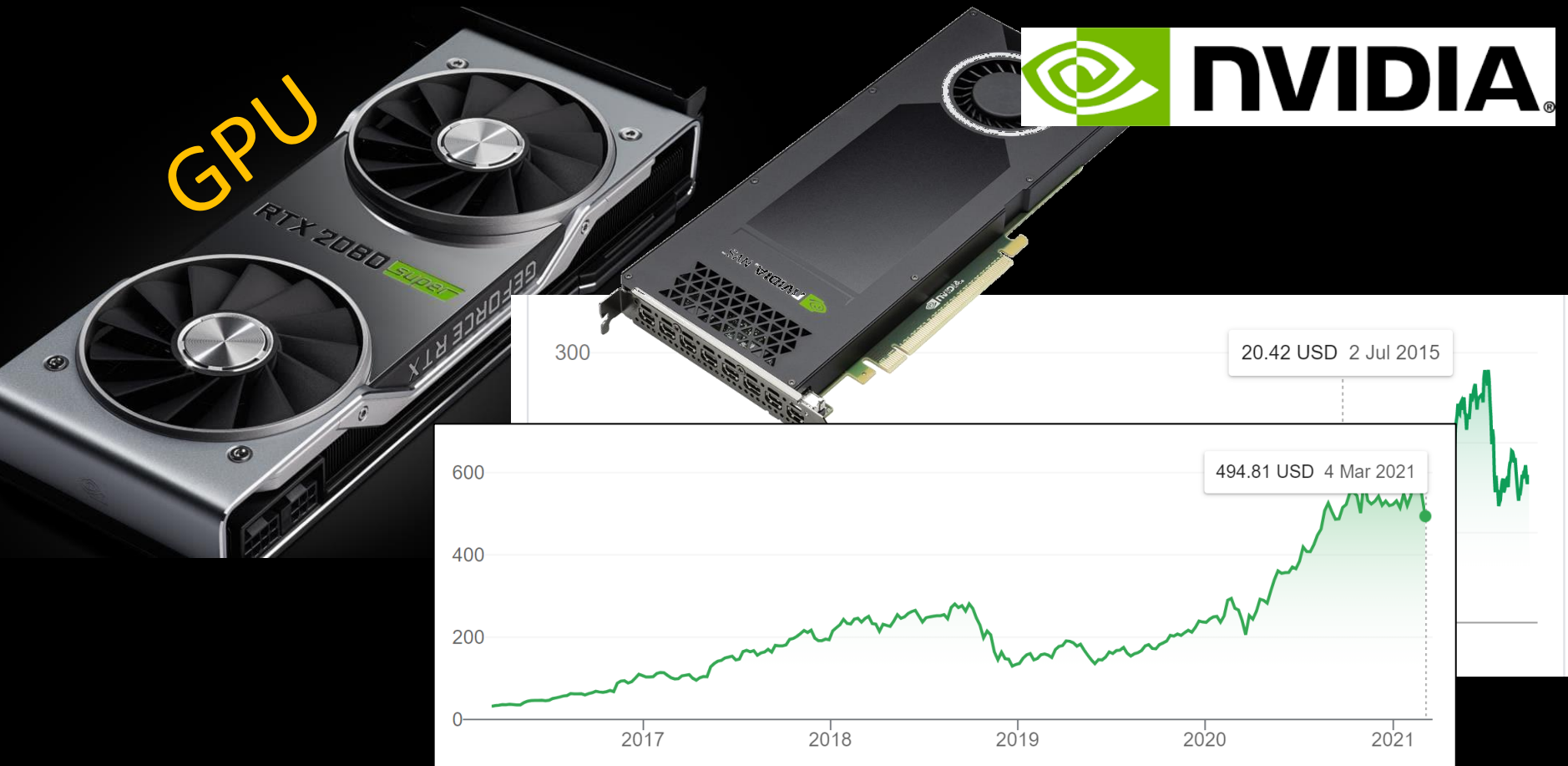
\$510M

Advanced Targeting	Predictive Analytics	Analytics & Insights	Mobile Marketing	Bidding	Platform	Content	Customer Interaction	Lead Generation & Other

מה קרה בשנות האלפיים

אנקדוטה: חישוב מקבילי וחברת NVIDIA

מה קרה בשנות האלפיים

NVIDIA CEO Jensen Huang to Host AI Pioneers Yoshua Bengio, Geoffrey Hinton and Yann LeCun, and Others, at GTC21

Online Conference to Feature Jensen Huang Keynote and 1,300 Talks from Leaders in Data Center, Networking, Graphics and Autonomous Vehicles

Tuesday, March 9, 2021

ידיעה מהימים
האחרונים

תקופה מאתגרת למדע

האקדמיה בוכה!

לי ולחבריי המדענים התקופה ... מאתגרת וקשה

אחת הבעיות עם תחום הלמידה העמוקה הוא ...

רדידותו המחרידה

המסר העיקרי: לא נדרש להבין בעיה על מנת לפותרה

רדידות זו גם מתאפיינת בכך שהעבודה בתחום זה

היא נסיונאית באופיה, וללא הבנה תיאורית מעמיקה

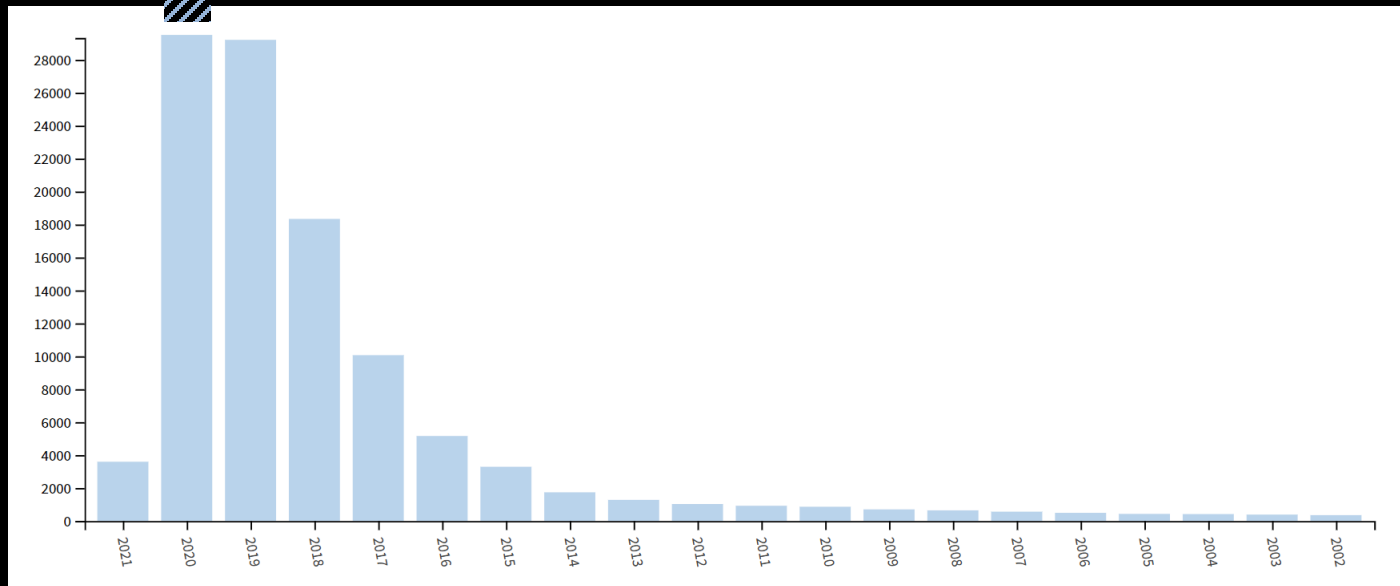
ואם כל זה לא מספיק, רבים מהמדענים

סובלים מאבדן דרך, וחוסר הבנה למהותו של מחקר

תקופה מאתגרת למדע

אל תטעו! האקדמיה מסתערת בשצף-קצף על תחום זה ויש הצפה של עבודות מחקר בתחום של למידה עמוקה

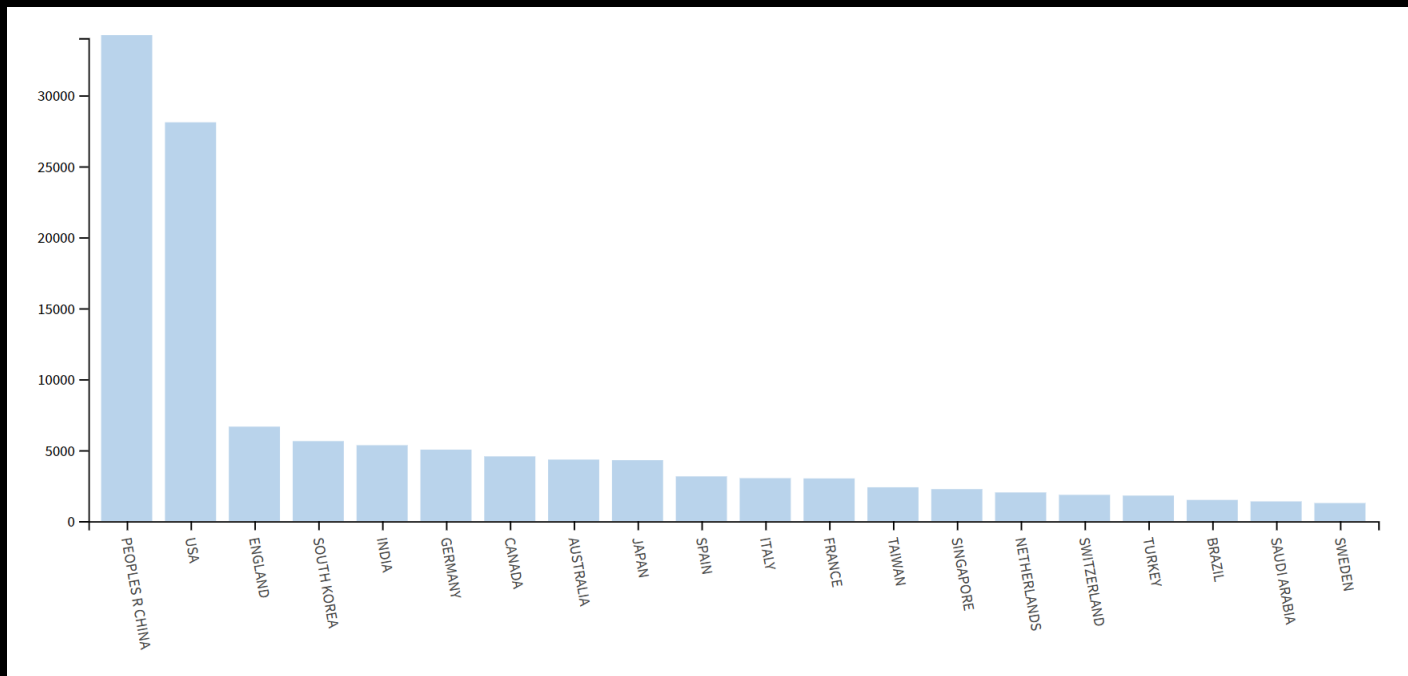
מספר המאמרים שפורסמו כל שנה בתחום

תקופה מאתגרת למדע

אל תטעו! האקדמיה מסתערת בשצף-קצף על תחום זה ויש הצפה של עבודות מחקר בתחום של למידה עמוקה

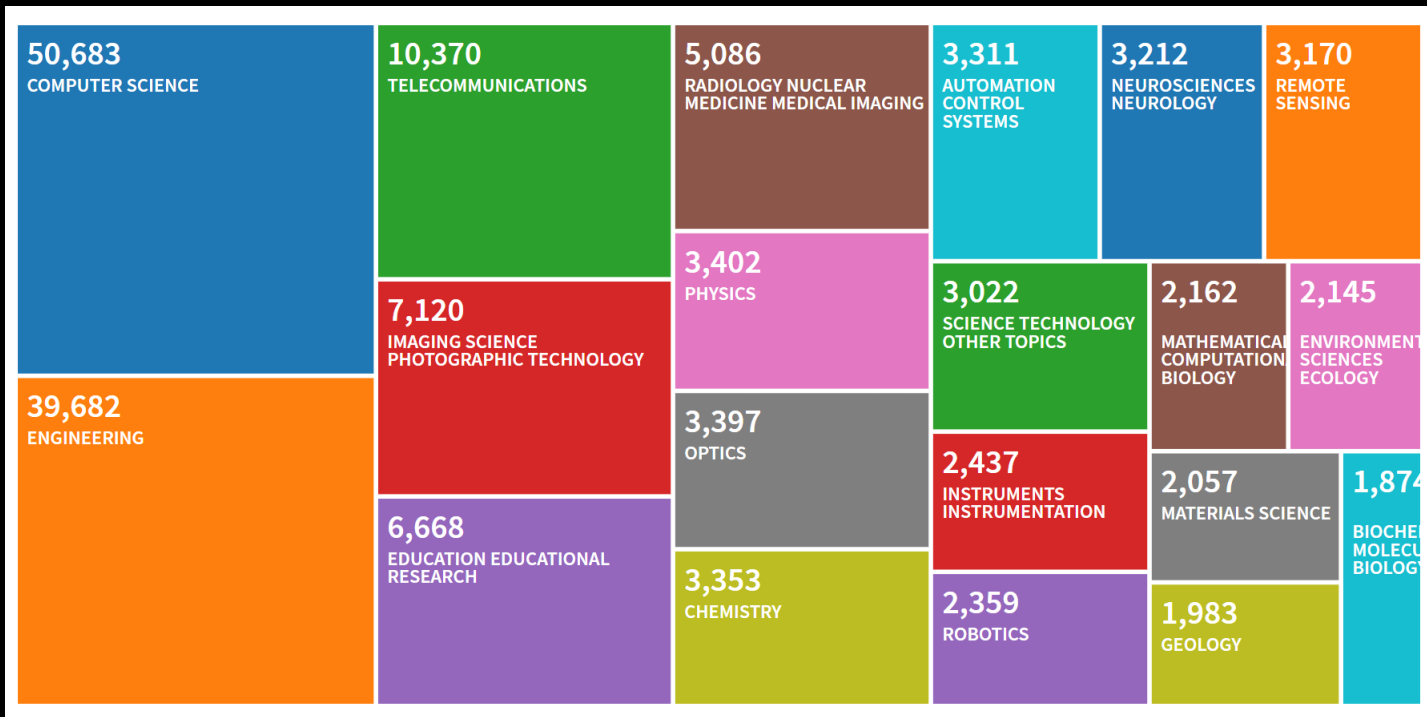
מקור המאמרים שפורסמו בתחום

תקופה מאתגרת למדע

אל תטעו! האקדמיה מסתערת בשצף-קצף על תחום זה ויש הצפה של עבודות מחקר בתחום של למידה עמוקה

תתי התחומים שמאמרים אלו עוסקים בהם

תקופה מאתגרת למדע

אל תטעו! האקדמיה מסתערת בשצף-קצף על תחום זה ויש
הצפה של עבודות מחקר בתחום של למידה עמוקה

אבל ...

רבים ממאמרים אלו הם בדרך כלל

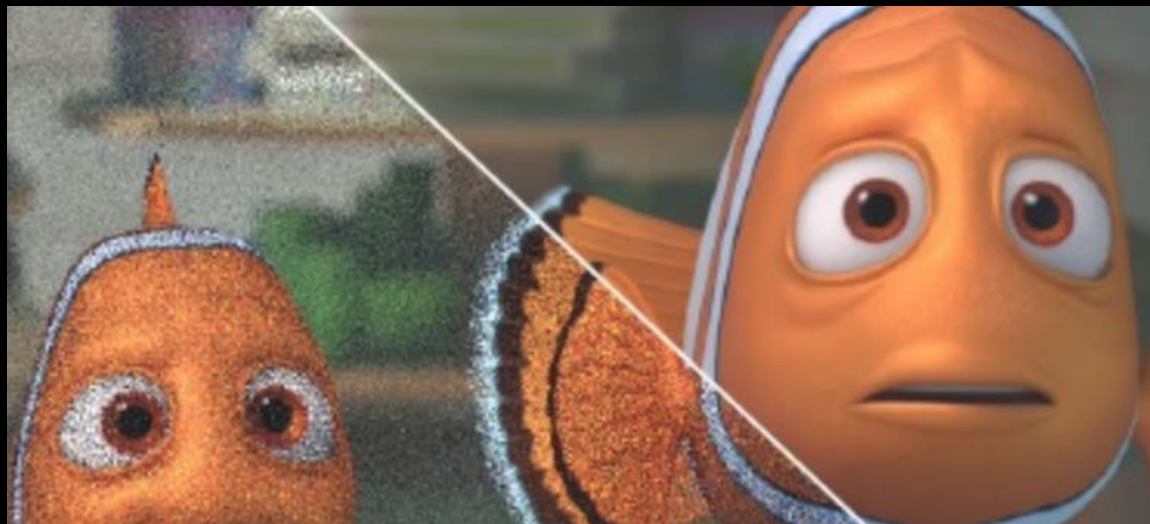
טכניים ואפרפריים בעיקרם

פותרים בעיות הנדסיות עם שימוש בהמון היוריסטיקות ובחירות שרירותיות
עמוסי ניסויים (רוב המאמר יתאר ניסויים, ואילו החלק "החכם" יהיה קצר ודל)

ובסה"כ מאמרים אלו לרוב משאירים אותנו באפילה
באשר לסיבות ההצלחה שלהם

הצצה מקרוב – מחקר?

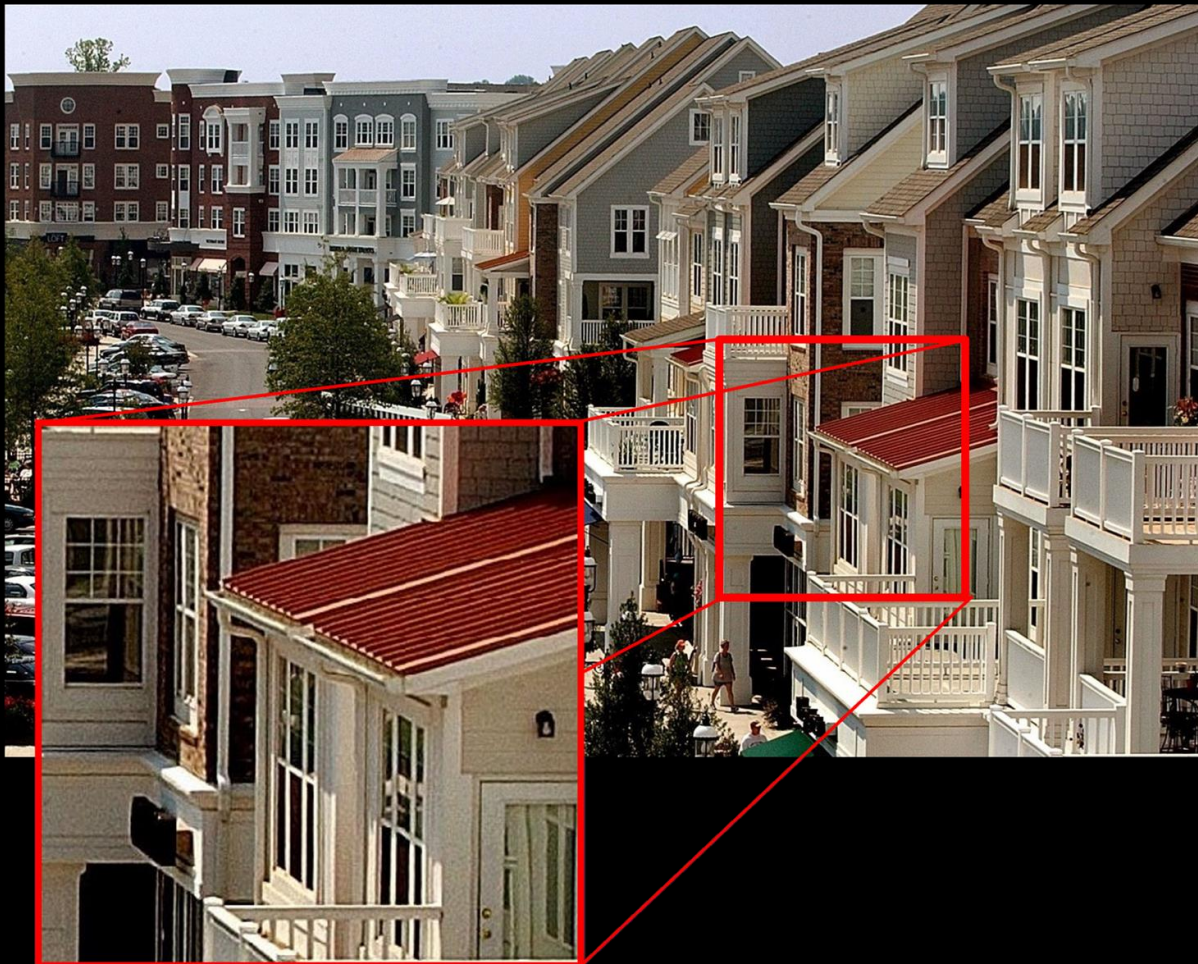

תנו לי להדגים לכם את
הבעיות בתחום דרך
נושא שעליו עבדתי ואני
עדיין עובד שנים:
ניקוי רעש בתמונות

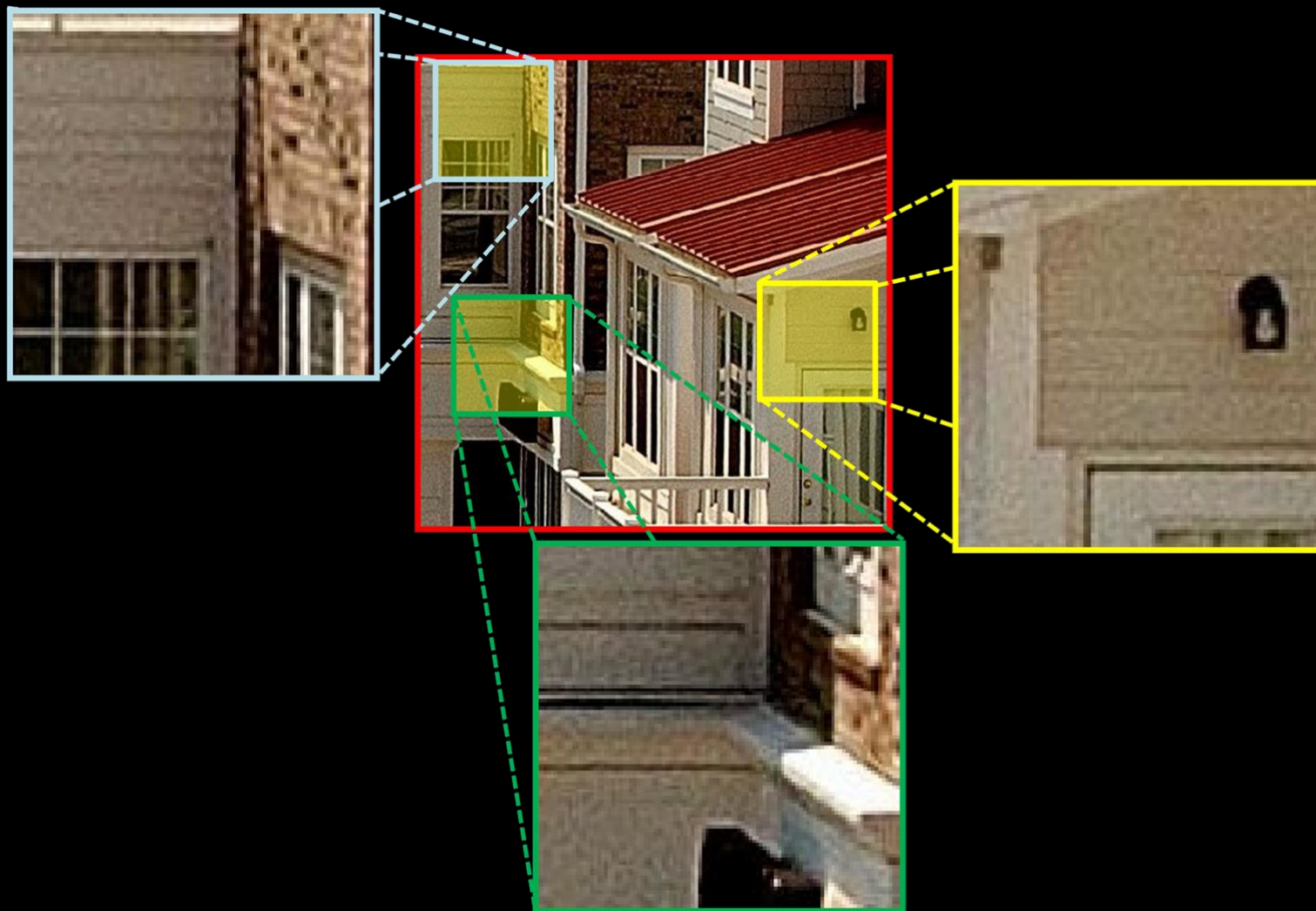
למה לעסוק בניקוי רעש? כי ...

- ❑ זו בעיה **אמיתית!** כל מצלמה דיגיטלית זקוקה לפתרון לסוגיה זו
- ❑ ניקוי רעש זו אחת הבעיות הבסיסיות ביותר בעיבוד תמונות ולכן מהווה **פלטפורמה מצויינת** על מנת לבחון רעיונות חדשים בתחום זה
- ❑ מסתבר שאם אנו יכולים לנקות רעש מתמונה, ניתן **למנף** זאת למשימות אחרות חשובות (חידוד, דחיסה, שחזור, ועוד ...)

הצצה מקרוב – מחקר?

הצצה מקרוב – מחקר?

הצצה מקרוב – מחקר?

☐ הגישה הקלאסית בה פעלנו בשנים 1960-2010: בניית מודל מתמטי

למבניות החבוייה בתמונה ומינוף

מודל זה לבניית אלגוריתם לניקוי

□ למה הכוונה "מודל מתמטי" ?

על איזו מבניות מדובר ?

□ נתחיל עם מהותה של תמונה:

- תמונה אינה אלא טבלה של מספרים שמייצגים "רמת אפור" בכל פיקסל

■ ואכן, רואים כי אזורים בהירים

הינם בעלי ערך גבוה הקרוב
ל-100 ואזורים כהים קרובים ל-0.

■ **אגב, כשמחשב מקבל תמונה**

ל-"עיבוד", הוא למעשה פועל

על מספרים אלו

11080809	122010	172739	344840	192015	1512	1821	212011	133230	171516	1621	1617	202123	203232	233221	212421
10081011	100911	172053	717643	392317	1417	2123	232221	182755	171817	181717	181718	182242	245224	243438	382328
10081119	1213	152519	3775650	241815	1414	2525	252424	274850	23202027	312025	532632	447232	285572	47649	
12111221	152023	232829	614357	372018	1820	2522	252624	246068	2120220222	262323	352229	697661	317276	707663	
34422023	212623	263930	577955	222830	242222	172627	223530	352222	222324	242423	233969	6163	557367	737673	
716827	292525	2731	5035	4271	3562	4924	2222	202727	2656	2424	5224	2524	253441	2625	26334550566359627573
634934	4725	2630	3051	4053	5866	7843	3125	2829	2426	2824	5529	4053	2528	2925	3169282625364040455450637573
574139	3831	3333	3945	5861	7179	8079	7332	3130	2929	2828	5856	7849	2628	2826	2839412728283835364746426364
474336	0433	3736	4243	4653	5563	7078	6551	5951	3132	3830	3067	7949	2733	3127	332730273229342926293329404
374239	3521	2635	3741	4047	4244	4550	5586	6674	6940	4928	3230	4067	8395	5925	45292931323337393626262529282636
533938	2829	3138	3423	2733	3339	3948	4643	4951	5539	6232	3431	3146	6379	6564	522930322947635031302936282529
375962	6156	4644	4032	3939	3930	2929	3237	4647	4142	5037	4542	3348	5067	6440	313024239666342453739322526
496053	4348	6564	6357	5044	3839	4330	3330	2634	4343	3524	3544	5566	6360	4539	282121706965584136372214
496151	4243	4664	4450	5056	6364	5751	2414	4338	3633	2633	3837	4442	4143	4857	3837303055697070666566463513310
456525	2752	6444	4504	4249	6356	6265	0354	5451	4432	3028	3738	3842	6048	5665	70707171716566666664646360
616465	6565	6464	6054	4946	5059	4558	6149	5461	6665	5934	4041	3739	3444	6667	7171727171716758616364636360
596243	4555	6463	6666	6665	6454	5359	4643	4444	5046	5766	6053	5159	6971	7172	72717163514738404554606259
566146	5459	4342	6256	5865	6767	6665	6356	5244	4237	4254	8667	7070	7172	7272	7268564749585946444239384146
606359	5475	5745	4464	4946	5647	5459	6762	6566	752	3438	4768	7071	7272	7270	6351505595339292232934404240
636464	6565	6464	6166	5348	5140	4653	5735	3259	6971	7273	7369	5650	5361	5645	2934455446433326202329
615544	4864	6416	6364	6565	6460	4732	3739	5663	707170	707164	5351	5759	4833	3453	555555546474547474232
615546	4465	1437	6437	6355	5865	6655	4244	6436	707170	7066	5555	15361	5238	4254	57575655555343474647474474
635953	4864	5048	5262	4850	6146	4562	6769	707169	605050	5756	4330	3850	5557	5757	575253535447454243434545
596163	6566	6666	1616	1554	6555	5967	697070	6755	4953	53747	343444	5556	5655	5653	52535356565647484548474441
605266	5355	5849	5553	5962	6667	6869	7070	4058	5238	3334	4454	5352	5535	5355	
615755	4952	5048	5161	6166	6869	6969	697067	4734	1524	5455	5553	5053	5454	5556	7070706941514154525352545456555555
554342	4650	5463	6667	6869	706969	707069	4151	4154	5253	5254	5456	5555	5555	5555	6970694239365153555455545656565555
514033	4961	6667	6869	6868	6969	6969	6969	6969	4239	3651	53555	545554	5554	5556	5555
515157	6566	6767	6867	6867	707069	707069	7072	6939	3434	5455	5455	5243	3030	3131	69706941514154525352545456555555
475864	6566	6667	6666	6363	697071	707171	7172	6832	313046	3835	2820	1413	1114	1413	707071717172726728212319151216141413131511
366165	6426	6362	6161	707071	717171	7272	6728	2123	1915	1216	1414	1313	1511	1413	707071717172726728212319151216141413131511
316459	5961	6362	6360	707171	7172	7373	7266	2216	1412	1110	1111	1114	1719	1919	707071717172726728212319151216141413131511
406458	6163	6464	6462	717271	717272	7265	2015	1513	2317	1617	181108	0811			7172726728212319151216141413131511
416559	6363	6564	6462	707172	7272	6420	1717	1515	1078	1218	2530	4475			7172726728212319151216141413131511
466261	6363	6564	6767	717373	737373	7262	1719	2331	4046	5055	2525	5048	464		7172726728212319151216141413131511
496263	6567	717273	727272	7167	6359	3495	050504	5451	3333	3736	2841				7172726728212319151216141413131511
516568	6971	7170	6662	5855	1474	4411	3939	432	4243	4740	4431	3244	49	49	516568697171706662585514744411393943242434740443132444949485
526058	5551	4645	4948	4953	1405	3532	3141	4951	6255	4344	3437	35148	4441		52605855514645494849535140353231414951625543443437514844414
331242	1183	3425	5153	5554	4034	3434	3947	5153	3394	4033	3848	4730	284		3312421183342551535558544034343439475153339403338484730284
322009	0810	3534	4336	3543	2834	3534	3533	1939	5052	5336	3631	3647	47	28	3220090810353443363543283435343533193950525336363136474728284
311411	1012	3224	3225	3041	2733	3331	3132	1738	4750	3636	3623	5444	43	35	3114111012322432253041273333313217384749503636235444335314
341517	1519	3534	4141	4245	4033	3029	2817	3644	4547	3747	3334	2421	12	26	34151715193534414142450433302928173644454737473334242112263
371413	1330	3834	3939	4148	4832	2625	2414	3338	3943	3933	2529	3136	16	24	37141313303834393941484832262524143338394339332529313616243
595152	5257	5854	5554	5266	4540	3835	3234	3435	3544	3426	3131	2321	31		59515252575854555452664540383532343435354434263131232131
798080	8080	8080	8081	8181	8181	8282	8282	8180	7978	7675	7372	706			798080808080808181818181828282828180797876757372706

70	70	69	41	51	41	54	52	53
69	70	69	42	39	36	51	53	55
70	72	69	39	40	34	54	54	55
71	72	68	32	31	33	46	38	35
72	72	67	28	21	23	19	15	12
72	72	66	22	16	14	14	21	10
72	72	65	20	15	15	13	23	17
72	72	64	20	17	17	15	17	08

הצצה מקרוב – מחקר?

☐ הגישה הקלאסית בה פעלנו בשנים 1960-2010: בניית מודל מתמטי

למבניות החבוייה בתמונה ומינוף מודל זה לבניית אלגוריתם לניקוי

□ למה הכוונה "מודל מתמטי" ?

על איזו מבניות מדובר ?

☐ שימו לב: פיקסלים סמוכים נוטים להיות קרובים בערכיהם – זוהי

מבניות שנקראות

Piecewise-Smoothness

□ ניתן לנסח תכונה זו כביטוי

מתמטי ו-"למדוד" כמה

התמונה מקיימת זאת

11080809 122010 172739 344840 192015 15 12 1821 212011 1133230 171516 1621 1617 202123 202322 233221 2121 2421
1008 10 11 1009 11 17 205371 7264 392317 14 1721 23232221 182755 171817 1817 1817 18 2224 24 5224 24 34 3838 2328
1008 11 19 12 13 1525 1937 75765024 1815 14 14 2525 2524 23 27 4860 23202027 312025 532632 44 7232 2855 7247 6449
12 11 1221 152323 232829 614357 37 2018 18 202522 252624 246068 21202222 262323 35222969 7661 31 72 7670 7663
344220231 2623 263930 5271 7555 22 283024 2222 17 2627 22 35 3035 222223 22 2324 24 262339 6961 63 55 7367 73 7673
7168272925252 315035 4271 35 42569422 222220 272726 5624 24 5224 2524 253441 242526 334550 56635962 7573
63493447 2526 30305140 535866 784331 25282924 262824 552940 53252829 253169 282625 364040 4554 5063 7573
57413938 313333 3945586174 79807973 32 31 30292828 5856 78 49262828 26283941 27282838 35 3647 4642 6364
47434360 4337 36 424346 535563 707865 515951 31 322830 306779 49274331 27 23327 3029 3429 26293329 4048
37423935 21 2635 374140 47 424550 525866 746940 4928 32 304678 535952 45 292931 323337 3936 26 2625 2928 2636
35 393828 2931 38 342327 333939 48464349 51553962 3234 31 3463 63796564 522930 322947 635031 30293628 252929
37596261 564644 403239 39302929 3237 464741 425037 45 423348 706767 644031 30 2420 39666342 45 373932 2526
49605314 686564 635750 443839 433033 20364343 43352 543544 55626360 453928 21 2134 706965 58413637 22 14
49615142 436644 4450566364 57514241 43 3836 33263338 3744241 434857 3837 30 305569 707066 65646351 3310
45626257 526444 454042 42496356626560 534541 1444 32 302837 38384260 485665 707071 717165 66666664 6458
61646565 656464 605449 465059454861 49546166 595343 302137 3934 4466677171 727171 716758 616364636360
59624345 5564366666666656454 535946 43444 4504657 666053 51596971 717272 7217635147 3840 455460 6259
56614646 545943 426556 58656767666563 565244 423742 654866 707071 72727268 564749585946 444239384146
60635954 57574546649 466575495762656657 243847 687071 727272 706351 50 555953 395922 2329340 4240
636464 65656464 616653 486053 48510406 5357 35 3259696971 727273695650 536156 452934 454423 332620 232969
61554448 646163646465 65656460 473237 395663 707170 707164 535157 59483333 455355 555464 4754747474232324745
61554644 65514347363558646566554244 647070 71706655515364 55123829 425457 575655 555343474746474745
63595348 645048526248 50614645626769 707169605050 575643 303850555757 5757 575253 535447 45424343 4545
596163656666616155 46555967697070675549535747 343444 55565655565352 535356565647 485448474441

70	70	69	41	51	41	54	52	53
69	70	69	42	39	36	51	53	55
70	72	69	39	40	34	54	54	55
71	72	68	32	31	33	46	38	35
72	72	67	28	21	23	19	15	12
72	72	66	22	16	14	14	21	10
72	72	65	20	15	15	13	23	17
72	72	64	20	17	17	15	17	08

הצצה מקרוב – מחקר?

□ הגישה הקלאסית בה פעלנו בשנים 1960-2010: בניית מודל מתמטי

למבניות החבויה בתמונה ומינוף
מודל זה לבניית אלגוריתם לניקוי

□ למה הכוונה "מודל מתמטי" ?

על איזו מבניות מדובר ?

□ שימו לב: אירועים בתמונה נוטים

לחזור על עצמם – זוהי מבניות

אחרת הנקראית **Non-Local**

Self-Similarity

□ ניתן לנסח גם תכונה זו כביטוי

מתמטי ו-"למדוד" כמה התמונה

מקיימת אותה

הצצה מקרוב – מחקר?

□ ברוח זו ניתן לזהות תכונות מובניות נוספות בתמונות – נזכיר ללא פירוט:

ניתן לנסח כל תכונות אלו
כביטויים מתמטיים ו-"למדוד"
כמה התמונה מקיימת אותן

- Scale Invariance
- Sparse Representation
- Low-dimensionality

□ ואז, בהינתן תמונה רועשת, איך נוכל לנקותה?

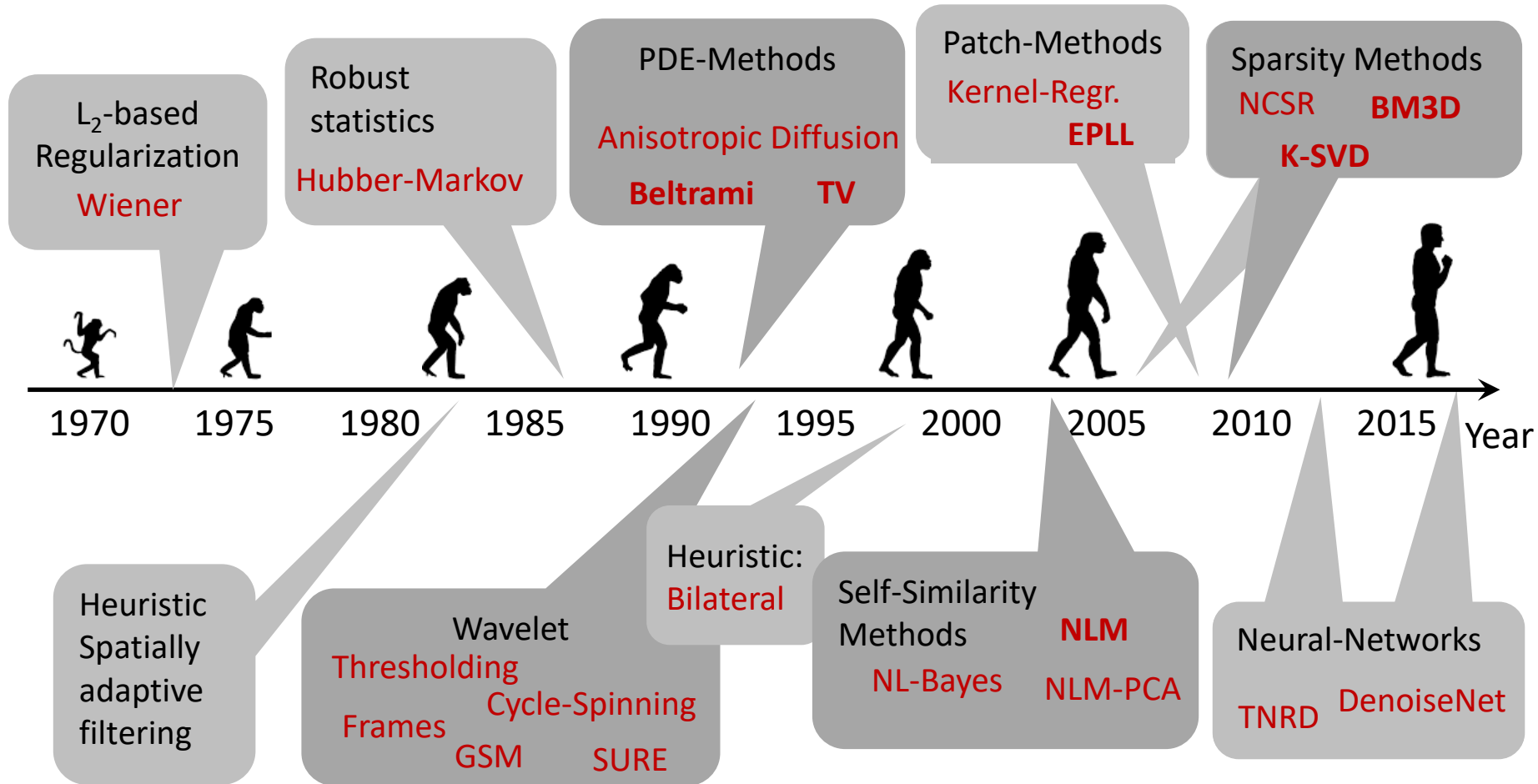
□ ... ננסח תהליך מתמטי ש-"ימשוך אותה" לקיום טוב יותר של כל התכונות הללו, וכך ניפטר מהרעש

□ יתרה מזו: אנו אפילו מסוגלים לנתח תיאורטית ביצועים של גישות אלה

□ ברוח זו פותחו שפע אלגוריתמים יפיפיים שתרמו להתפתחות התחום הקרוי "עיבוד תמונה", ואיתם פותחה גם תיאוריה עמוקה ומרשימה

□ ללא הגזמה: יש כ- 20,000 מאמרים שעסקו בתחום והציעו מגוון פיתוחים ופתרונות שונים ומגוונים לניקוי רעש

הצצה מקרוב – מחקר?

הצצה מקרוב – מחקר?

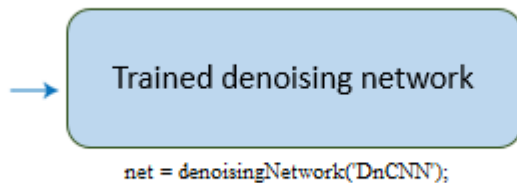
ואז הגיעה למידה עמוקה
וטרפה את הקלפים

הגישה העכשווית פועלת כך:

- אסוף המון (נניח 10,000) צמדים של תמונות רועשות וגירסתן הנקייה
- הגדר ארכיטקטורה של רשת (רצוי עמוקה) שכניסתה ומוצאה הן תמונות
- אמן את הרשת לקבל תמונה רועשת ולהפיק ממנה תמונה שתהיה קרובה ככל האפשר לגירסתה הנקייה

Noisy Image

Denoised Image

□ ו... זהו! **זזה עובד**
יותר טוב מכל שיטה
שפיתחנו בעבר

הצצה מקרוב – מחקר?

ומה עם כל הידע שצברנו לאורך השנים?

מה עם השיטות הקלאסיות שפיתחנו?

המודלים שהרכבנו?

התיאוריה המפוארת שיצרנו?

שימו לב שבגישה החדשה אין לכאורה מקום לכל אלו!

האם זה ברור מאליו?

האם כל הידע שיצרנו ירד לטמיון?

והנה שאלה יותר מרכזית: מה תכליתן האמיתית של עבודות מחקר: פתרון בעיות? השגת הבנה עמוקה יותר? משהו אחר?

Noisy Image

Denoised Image

הצצה מקרוב – מחקר?

אז מה אני (ואחרים) עושים בכל זאת כדי למזג את הידע הרב מהעבר וגישת הלמידה החדשה שכתובת כל פיסגה?

מציאת מעקף לצורך
בריבוי נתונים לאימון

פיתוח טכניקות
אימון חדשות
ושונות מהמקובל

בחירה ויצירה של
ארכיטקטורות חדשות
מושכלות

הבאת הבנה תיאורית
של ביצועי רשתות בעזרת
חקר קלאסי

הזרקת הבנה מודלית
לתהליך האימון
והפעלה לשיפור
ביצועים

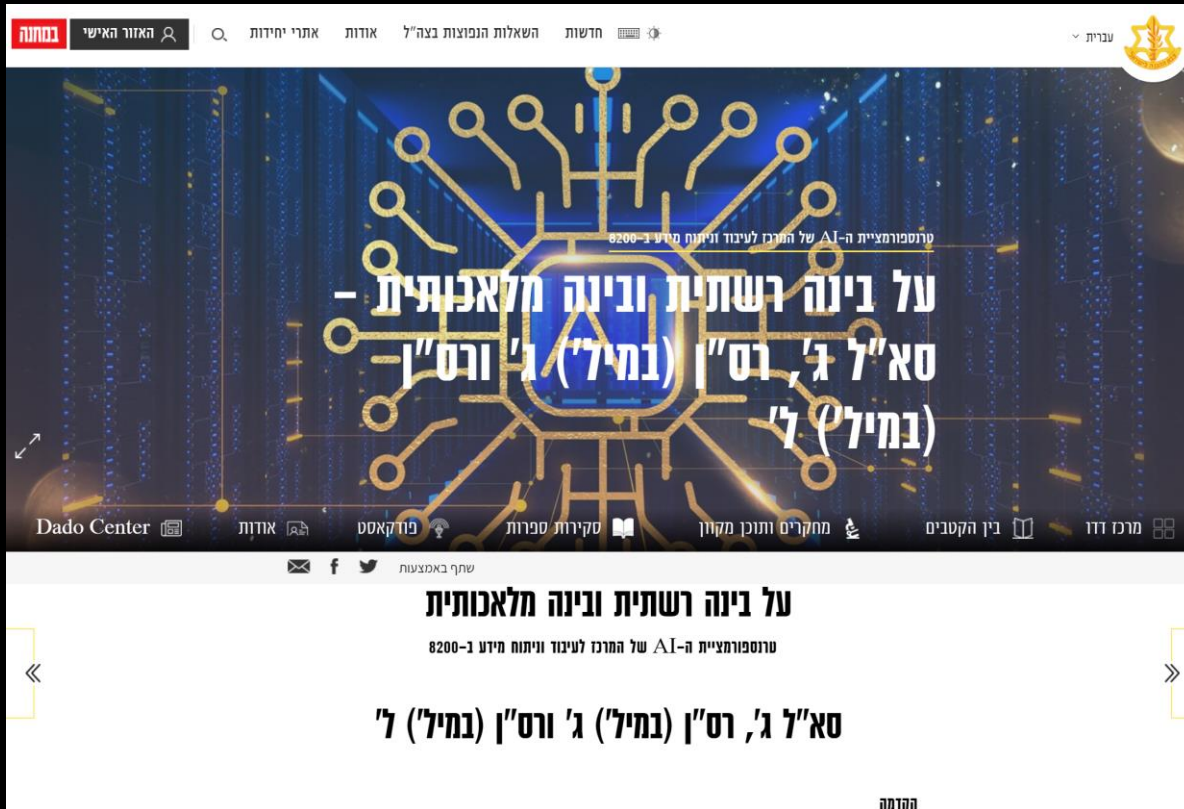
פתרון בעיות חדשות בעזרת
למידה עמוקה עם תובנות
מהקלאסיקה

ומה עם הצבא?

צבאות מתקדמים בעולם הבחינו בזירה מתפתחת זו והתאימו עצמם אליה בשפע של דרכים:

- ☐ ראשי ביות לטילים מבוססי למידה עמוקה
- ☐ עקיבה ויירוט ע"י רחפנים וכתב"מים
- ☐ מערכות תצפית אוטומטיות
- ☐ ניהול מידע מודיעיני והפקת תובנות ממנו
- ☐ ועוד ועוד ...

כתבה מתחילת מרץ 2021 במרכז דדו

מעט על

אתגרים עתידיים

(חברתיים וטכנולוגיים\מדעיים)

לאן מכאן ?

המדענים: עובדים על הבנת המכונה הזו יותר טוב, פיתוח
תיאוריה צלולה ומלאה שתבהיר למה זה עובד
ובאיזה תנאים, וחיפוש הרחבות לתחום זה

התעשייה: צועדת בדרך האחת והיחידה שעומדת לרשותה –
לעשות כסף הכי קל והכי מהר עם ניצול הטכנולוגיה
בצורה מיטבית למימוש מוצריה

רגולציה: כמו כל טכנולוגיה, ניתן למנף את היכולות החדשות
שלמידה עמוקה מביאה על מנת להרע – **מי יעצור**
את המדענים והמהנדסים מלהמציא כלים להרע
לאנשים?

לאן מכאן ?

וביתר פירוט, בואו נדבר בקצרה על ...

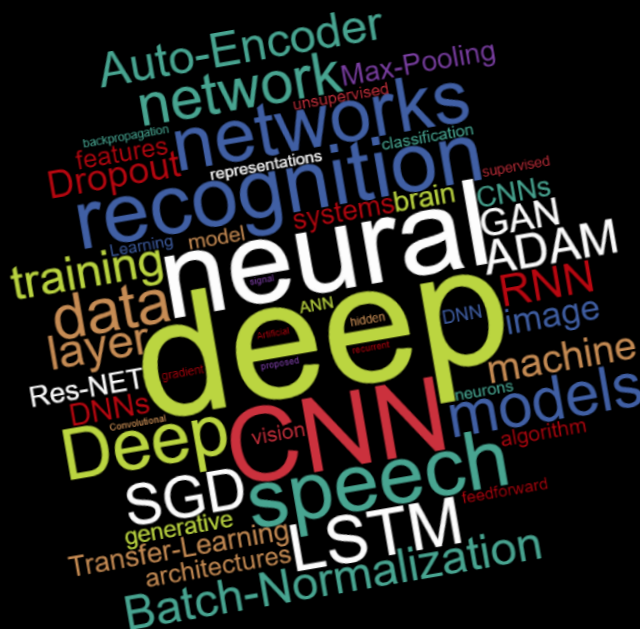
- ☐ צורך בהסבר תיאורטי
- ☐ רגישות להתקפות
- ☐ Deep Fake
- ☐ חשש להטייה
- ☐ בעיות מוסריות
- ☐ הנמקת החלטות
- ☐ לימוד בתנאי חוסר מידע
- ☐ בחירת הארכיטקטורה

צורך בהסבר תיאורי

- אין ספק שהתחום "למידה עמוקה" הינו סיפור הצלחה יוצא דופן, עם יכולת חסרת תקדים בפתרון שורה ארוכה של בעיות הנדסיות
- אבל, תחום זה הוא אמפירי ביסודו, עתיר טריקים שאינם מובנים עד סופם (מגיה שחורה), ומבוסס בעיקר על ניסוי ותהיה\טעיה
- מה לא מובן לנו?

- איך יש לבחור ארכיטקטורה?
- מה גבולות היכולת של רשתות אלו?
- מה לא ניתן ללמוד?
- למה הרשת מצליחה ללמוד למרות ריבוי הפרמטרים?
- מה יכולנו לשפר ולעשות אחרת?

- מדענים רבים מנסים להביא הבנה תיאורטית לתחום זה במגוון אופנים – זהו ה- Holly Grail של התחום

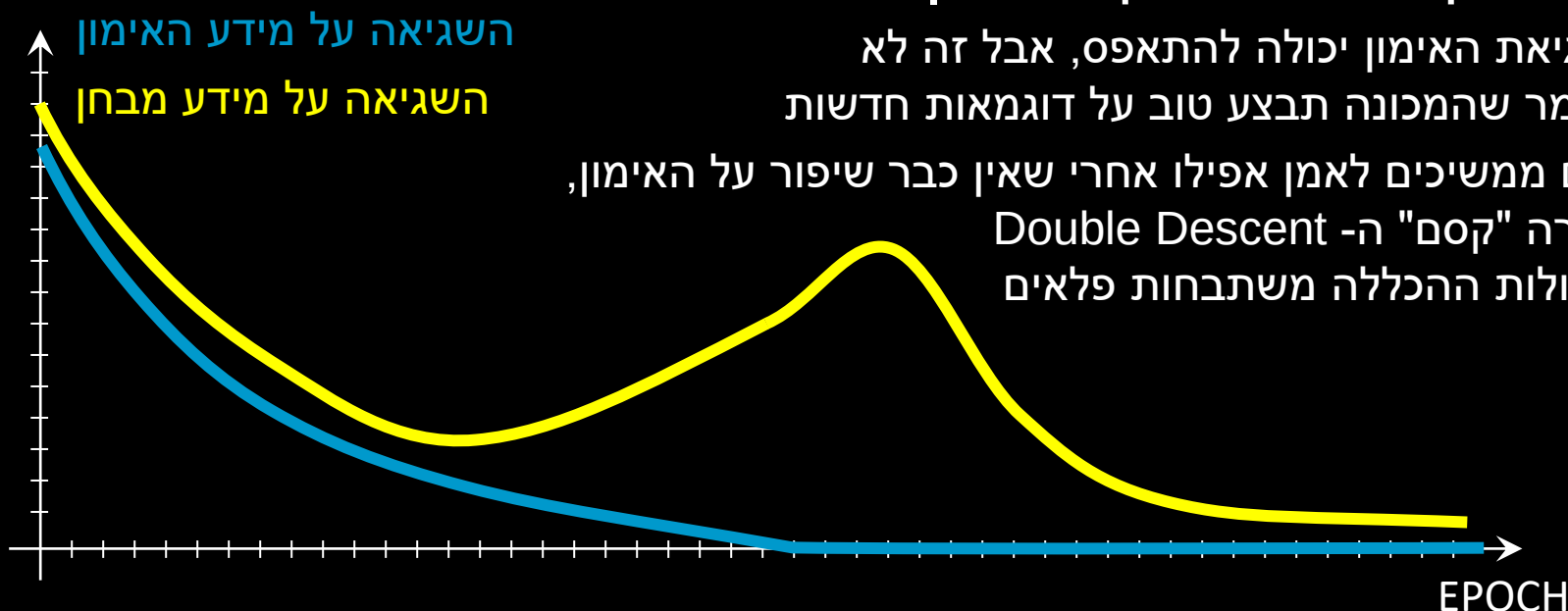

צורך בהסבר תיאורטי

Over-Parametrization and Double-Descent

□ נניח שעבור משימתנו אנו מאמנים רשת עם 10 מיליון פרמטרים, ויש לנו 10,000 דוגמאות לאימון

□ הנה – כך ייראה תהליך האימון:

צורך בהסבר תיאורי

הנה סיפור שימחיש היטב את חסרונה של התיאוריה
והתחושות הקשות בקרב חוקרים בקהילה כתוצאה מכך

Ali Rahimi:
NIPS 2017
Test-of-Time
Award

“Machine
learning
has
become
alchemy”

Yan LeCun

Understanding is a good thing ... but another goal is inventing methods. In the history of science and technology, engineering

preceded theoretical understanding:

- Lens & telescope → Optics
- Steam engine → Thermodynamics
- Airplane → Aerodynamics
- Radio & Comm. → Info. Theory
- Computer → Computer Science

צורך בהסבר תיאורטי

כאמור, שפע של חוקרים (מתמטיקאיים למיניהם) עובדים על בניית הנמקה תיאורטית ללמידה עמוקה

תופעה מעניינת בזירה זו – ריבוי השפות והכלים בהם נעשה שימוש

Optimization (Vidal, JHS), Signal Processing (Baraniuk, Rice),
Control Theory (Soato, UCLA), Information Theory (Tishby, HUI),
Harmonic Analysis (Mallat, ENS), Sparse Representation (me),
PDE (Osher, UCLA), Machine learning (Poggio, MIT),
Theoretical CS (Arora, Princeton), Neuroscience (Simoncelli, NYU), ...

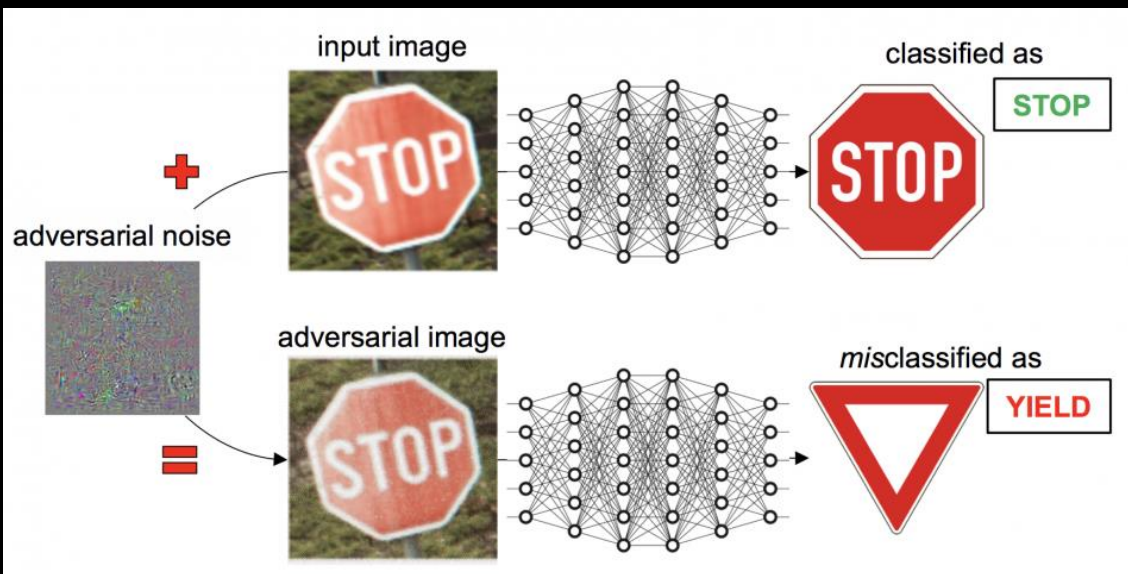

Ron Kimmel: *"DL is a dark monster covered with mirrors. Everyone **sees his reflection** in it ..."*

David Donoho: *"... these mirrors are taken from Cinderella's story, telling each that he is the **most beautiful**"*

רגישות להתקפות

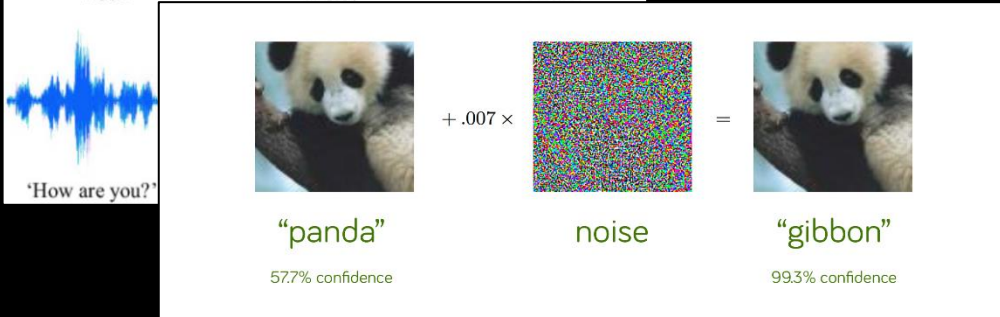
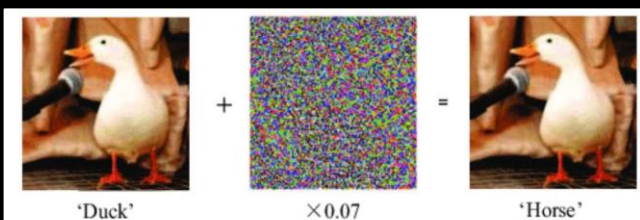

□ ב-2014 גילו חוקרים שרשתות עמוקות שאומנו (בהצלחה!) למשימותיהן מגלות רגישות בעייתית להתקפות רעש בכניסתן

□ סטיה קלה ומכוונת במידע בכניסה לרשת יכולה

לשבש לחלוטין את החלטותיה

□ תגלית זו הובילה לפעילות ענפה של בניית שיטות הגנה והתקפה על רשתות, והותירה אותנו עם חשש שאי-אפשר לסמוך על רשת מאומנת גם בשל סיבה זו

Deep Fake

- ❑ מדובר באחת הרעות החולות של תחום הלמידה העמוקה – היכולת לזייף תכני אודיו, תמונות ווידאו
- ❑ לשימושים של יכולת זו אין גבולות ברורים, ולצד ההומור הנלווה, יש גם נזקים מעוררי חלחלה כגון הפצת מידע מטעה (fake news)

העתקת הבעות פנים מפרצוף לפרצוף

הכנסת פרצופו של אדם א'
(Wolfram) לציור של אדם ב' (ביוטון)

Deep Fake

האפקטים המרשימים ביותר הם סירטוני וידאו שהם הדובר
לכאורה מצולם אך אומר דברים שמעולם לא הגה מפיו

הכנסת פרצופו של
ניקולס קייג' לסרטו
בו מדברת שחקנית
אחרת

ויש עוד שפע של סרטונים כאלו
(המפורסמים שבהם מציגים את
אובמה, טראמפ, שוורצנגר,
ואחרים) – חפשו ב- YouTube
תחת Deep Fake

Deep Fake

האפקטים המרשימים ביותר הם סירטוני וידאו שהם הדובר
לכאורה מצולם אך אומר דברים שמעולם לא הגה מפיו

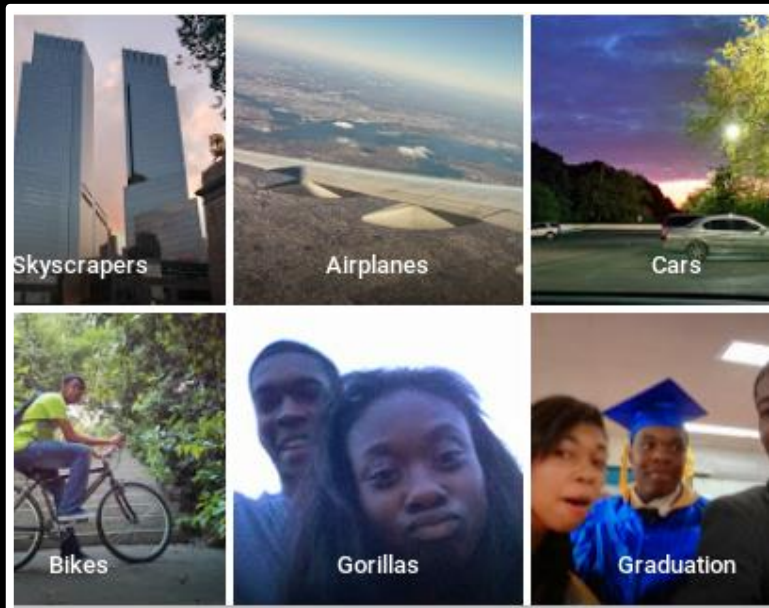

(מבית סאות' פארק) Sassy Justice הסדרה הסאטירית
נעשית ע"י טכנולוגיית דיפ פייק. כוכב הסדרה הוא הבלש סאסי
(דונלד טראמפ), והוא מראיין דמויות סינתטיות של מפורסמים

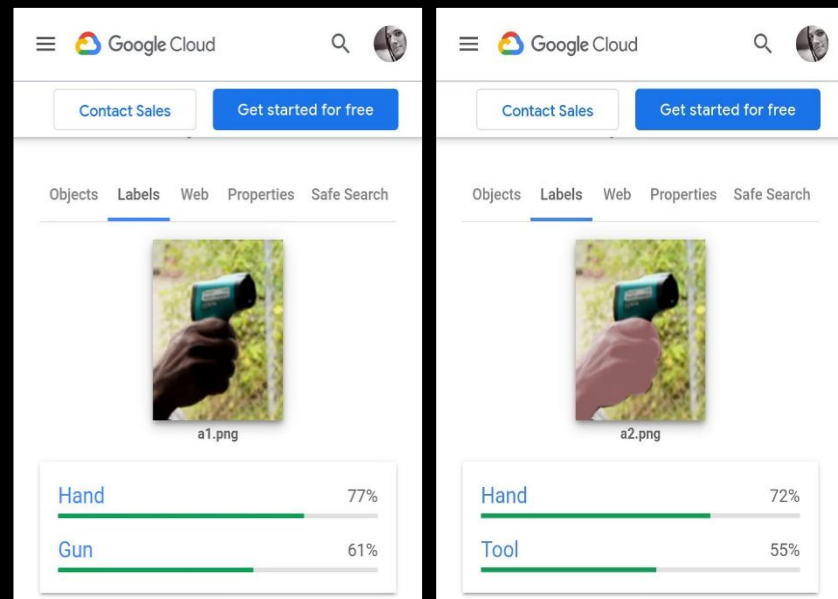

חשש להטייה

- ❑ עם כניסתן של רשתות עמוקות למגוון תחומים, התגלתה נטיה בעייתית נוספת שלהן – חשש להטייה (bias) בהחלטות הרשת
- ❑ הנטיה הזו לא צריכה להפתיע – כיוון שהלמידה נשענת על מאגרי מידע מאסיביים, אם אין איזון בין הדוגמאות השונות, הרשת תתמיע זאת
- ❑ דוגמאות מפורסמות שחשפו בעיה זו גרמו למבוכה גדולה לגוגל

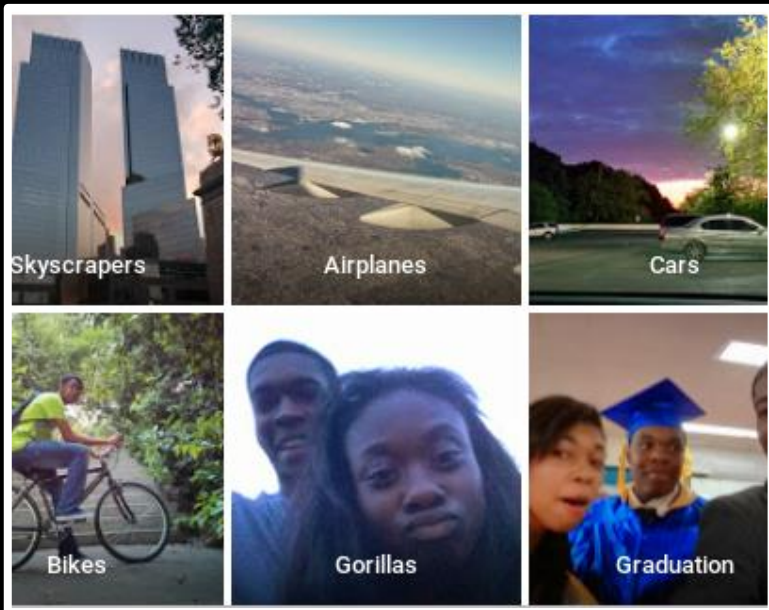
שירות זיהוי אוטומטי ב- Google Photos הצית אש ביוני 2015 בשל תוצאות הזיהוי בתמונות אלו

באפריל 2020 שוב חזרה התופעה והפעם בכלי זיהוי תמונה של שירות Google Cloud

חשש להטייה

- ❑ עם כניסתן של רשתות עמוקות למגוון תחומים, התגלתה נטיה בעייתית נוספת שלהן – חשש להטייה (bias) בהחלטות הרשת
- ❑ הנטיה הזו לא צריכה להפתיע – כיוון שהלמידה נשענת על מאגרי מידע מאסיביים, אם אין איזון בין הדוגמאות השונות, הרשת תתמיע זאת
- ❑ דוגמאות מפורסמות שחשפו בעיה זו גרמו למבוכה גדולה לגוגל

- ❑ ב-2015 התברר שרשת עמוקה לסינון מועמדים באמזון "**מעדיפה גברים**". נסיון לסלק מהמאגרים את איזכור המין של המועמד לא צלח – הרשת ניסתה לנבא את מין המועמד והמשיכה בשלה
- ❑ גם כאן, פעילות ענפה של מחקר ופיתוח נוצרו על מנת להתמודד עם אתגר זה

שירות זיהוי אוטומטי ב- Google Photos הצית אש ביוני 2015 בשל תוצאות הזיהוי בתמונות אלו

ועוד בעיות מוסריות

□ ניתן לאסוף המון (עשרות אלפי ויותר) דוגמאות של תמונות פנים

- של עבריינים ואנשים "רגילים"
- של הומו- והטרו-סקסואלים
- וכנגדם ציון פסיכומטרי או IQ
- ונגדם מצב בריאותי

□ בכל מקרים אלו, נוכל לאמן רשת לגלות את הקשר בין הפרצוף ובין מאפיינים אלו, ואז להפעיל זאת ככלי החלטה מול אנשים חדשים

□ באופן כללי יותר, לטכנולוגיית הלמידה העמוקה גם פוטנציאל להרע: כלים אלו כבר משמשים לעיבוד מידע שמוקלט בהחבא מהטלפון שלכם ולרגל אחריכם. טכנולוגיה זו משמשת למעקב אחר אזרחים במדינות מסויימות

הנמקת החלטות

□ אנו יכולים כיום לאמן רשתות למשימות מגוונות ולצפות לדיוקי החלטה גבוהים ... אבל החלטות אלו באות ללא הנמקה

□ כשמדובר בבידור או בנושא קליל אחר, זה לא חשוב ... אבל מה אם

■ הרשת איבחנה מחלה והגדירה תהליך טיפולי?

■ הרשת החליטה שאינך זכאי להלוואה בבנק?

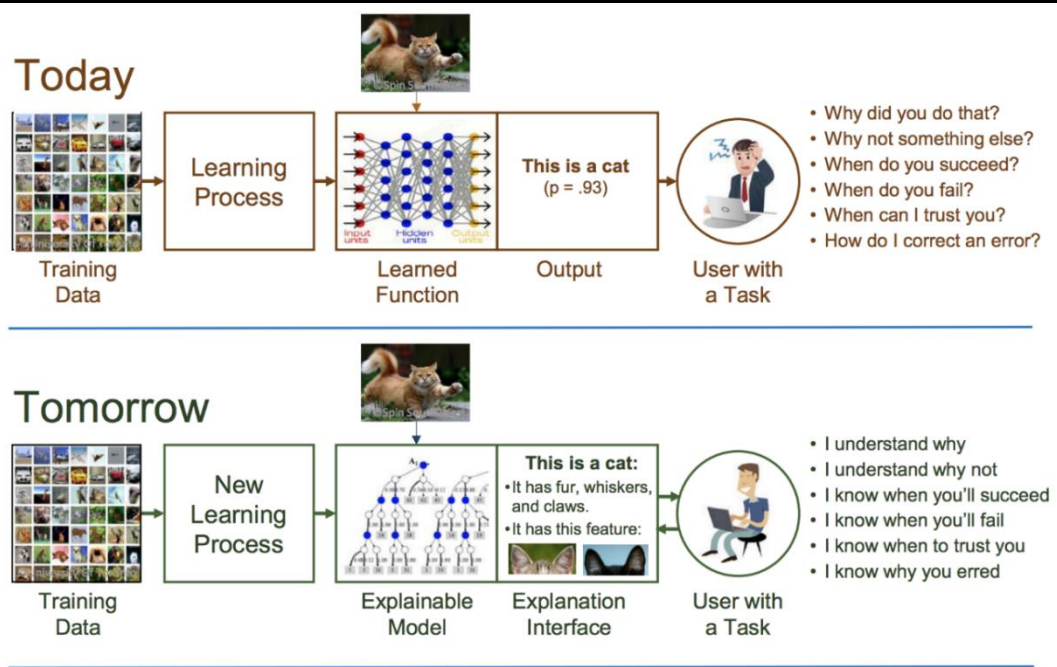
■ הרשת החליטה לסובב

את ההגה שמאלה

בחדות והביאה לתאונה?

■ הרשת מנעה ממך ויזת שהיה

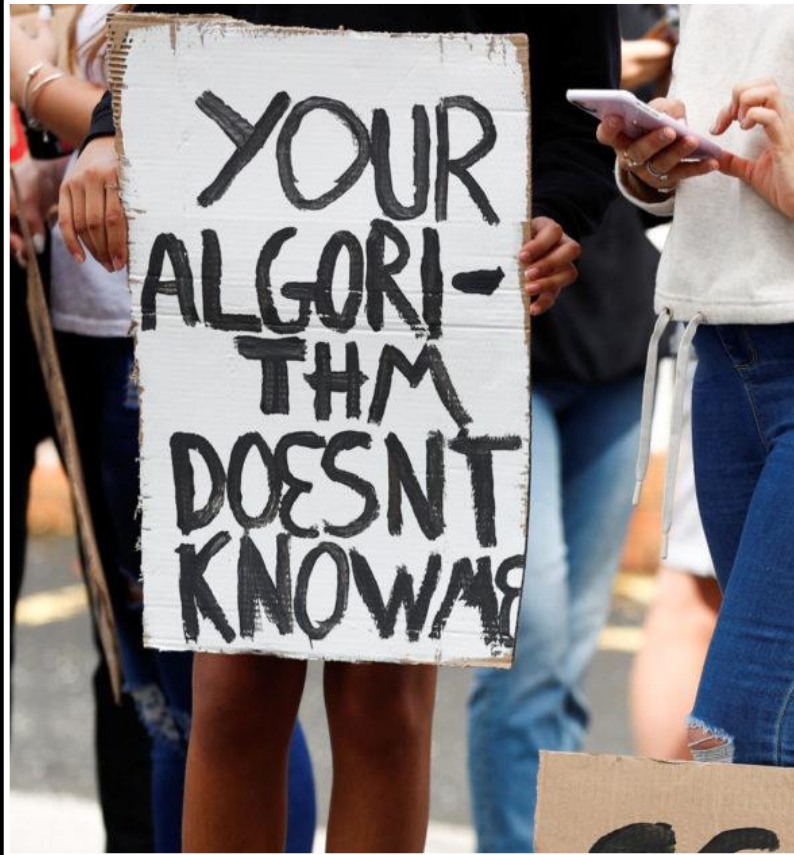
במדינה בה אתה מתארח?

הנמקת החלטות

- אנו יכולים כיום לאמן רשתות למשימות מגוונות ולצפות לדיוקי החלטה גבוהים ... אבל החלטות אלו באות ללא הנמקה
- כשמדובר בבידור או בנושא קליל אחר, זה לא חשוב ... אבל מה אם

- הרשת קבעה את דירוג האשראי שלך?
- הרשת קבעה אם תתקבל לאוניברסיטה?
- ... העבודה על סוגיה זו בעיצומה ...

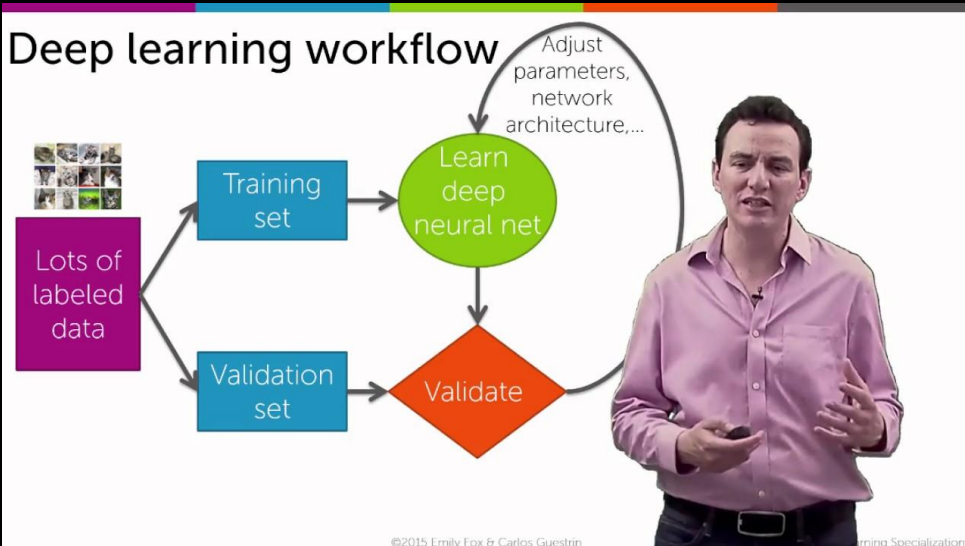
לימוד בתנאי חוסר מידע

□ הגישה הרווחת בלמידה עמוקה נשענת על איסוף מאגרי מידע גדולים ומתויגים ואימון רשת עליהם – גודל המאגר עליו מתאמנים קריטי להצלחה

מה עושים כשאינ מספיק מידע? האם למידה עמוקה עדיין אפשרית?

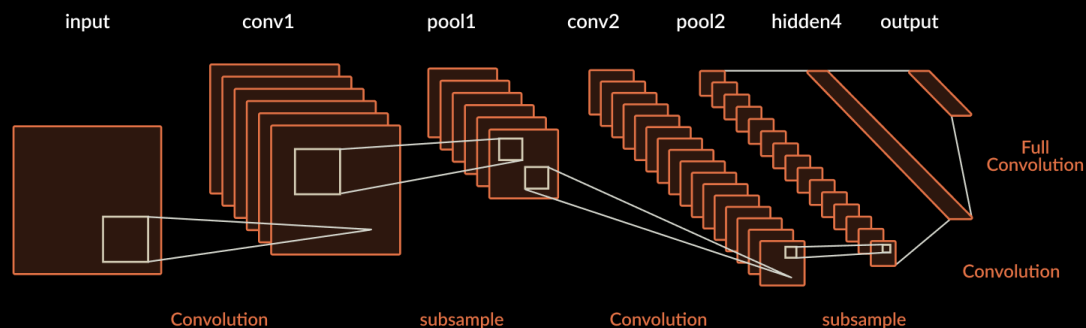
למשל: יש לנו שפע עצום של צילומי CT ו-MRI, אבל אין לנו תיוג של האיזורים הבעייתיים ואיפיונם ע"י רדיולוגים

שפע של עבודות מחקר תוקף
סוגיה זו ומציע מגוון טכניקות
של "לימוד לא מונחה" או
"לימוד עצמי"

בחירת הארכיטקטורה

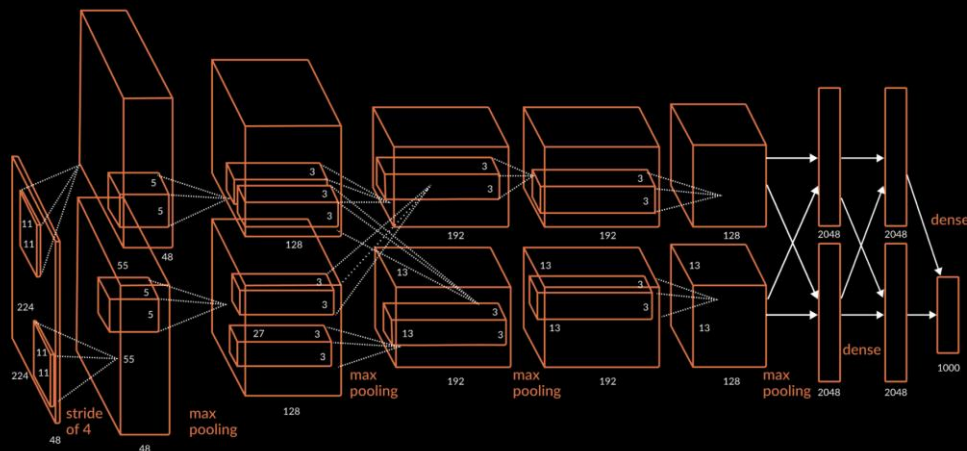
□ הנה משימה: בנה מכונה שתגלה אוטומטית טנקים בתמונות אויר ותסמן. נניח כי לצורך זה נאסוף אלפי תצ"אות וסימוני מטרות עליהן

□ נהדר, בוא נאמן את רשת עמוקה ונייצר תהליך אוטומטי

ואמין של ניתוח הדמאות, שיוכל להחליף חיילים שעוסקים בפענוח

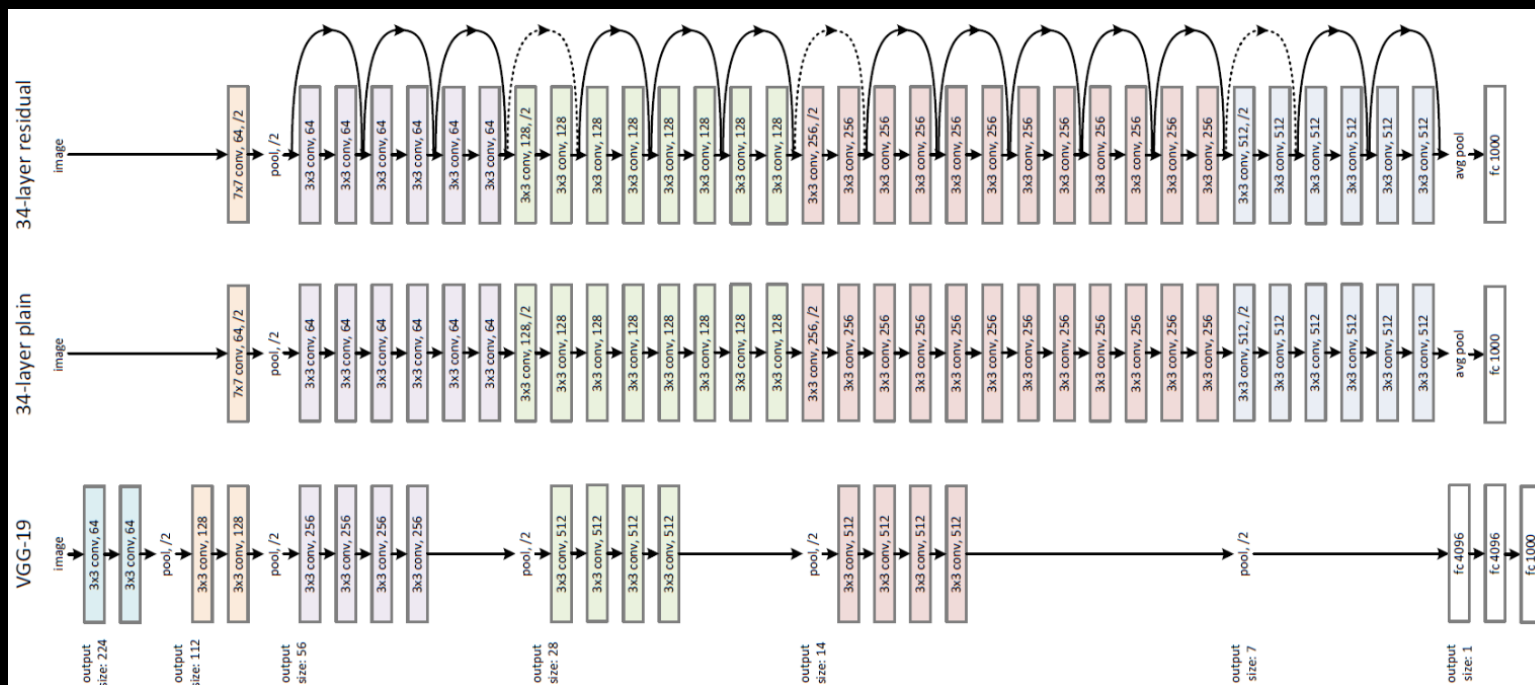
□ רגע ! באיזו רשת נשתמש?

מה תהיה צורתה? כמה נירונים
יהיו בה? כמה שכבות? האם
למנף כלים מוכרים כמו BN,
Skips, Leaky-ReLU
? ... Pooling, Stride,

בחירת הארכיטקטורה

- אז לידיעתכם: בניית ארכיטקטורה של רשת כיום נעשית ע"י ניחוש ולא העתקה.
- מה עם דרך מושכלת לבחירת הארכיטקטורה?
- תשובה אפשרית טמונה בנושא שהעלינו קודם – מינוף הקלאסיקה על מנת להציע רשתות מונמקות
- תשובה אחרת: NAS – Neural Architecture Search

אתגרים: לסיכום

לצד ההצלחה הכבירה של למידה עמוקה בשורה ארוכה של אתגרים הנדסיים, יש משימות לא פשוטות לפנינו:

- **פרצות הנדסיות שמחייבות מענה** – רגישות להתקפות, נוחות בייצור זיופים, עבודה עם מידע חסר, בחירת ארכיטקטורה, חשש להטייה
- **אתגרים מחקרניים** – הבנה מעמיקה של תחום זה על מגוון הסוגיות

שהוזכרו ורבות אחרות

- **טיפול יסודי בסוגיות אתיות וחברתיות** – יכולות חדשות אלה מביאות לאתגרים חסרי תקדים לחברה האנושית

Murat Durmus
(CEO AISOMA)

9 ethical issues in Artificial Intelligence

Unemployment

What happens after the end of jobs?

Inequality

How do we distribute the wealth created by machines?

Humanity

How do machines affect our behavior and interaction?

Evil genies

How do we protect against unintended consequences?

Artificial stupidity.

How can we guard against mistakes?

Racist robots.

How do we eliminate AI bias?

Security.

How do we keep AI safe from adversaries?

Singularity

How do we stay in control of a complex intelligent system?

Robot rights

How do we define the humane treatment of AI?

Content Source:
World Economic
Forum (WEF)

הגיע הזמן לסיים

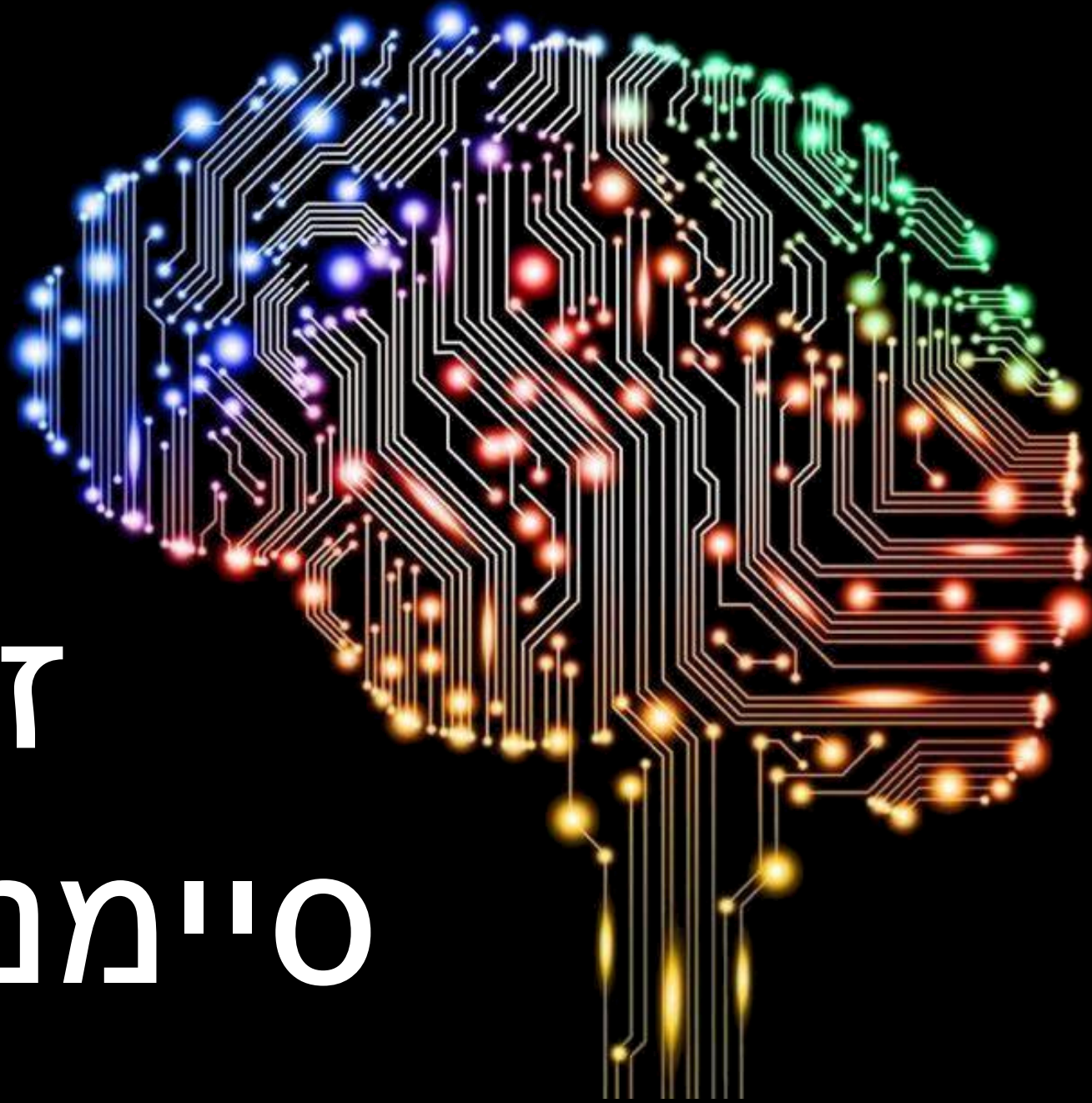
על מה לא דיברנו ?

- ☐ על ה**טירוף** המוחלט **בכנסים** אקדמיים בשנים האחרונות בשל **מבול** של מאמרי למידה עמוקה
- ☐ על שינויים **דרמטיים** שצפויים בשוק העבודה והכלכלה בשל יכולת של מכונות להחליף בני אדם, וההשפעה על החברה
- ☐ על הביקוש ה**מטורף** באנשי למידה עמוקה בתעשייה **ומשכורותיהם** המופרכות
- ☐ איפוא **ישראל** מול העולם בזירה זו?
- ☐ איפוא ה**טכניון** מול עולם האקדמיה בזירה זו?
- ☐ על מה **אנו עובדים**?
- ☐ **מה צופן העתיד** בעולם המחקר בצל ההתפתחויות הללו?
- ☐ התמקדנו בלמידה עמוקה. מה עם **טכניקות למידה ממוחשבות** אחרות? מה עוד קיים תחת המעטה של **AI**?

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

זהו

סיימנו !